

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — no-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Ček račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

SLOVENE

Blagoslov italijanskega nacizma

V dne, ko je zasmrdelo močvirje nemškega fašizma, bo gotovo zanimivo izvedeti, kako se godi Italiji pod vodstvom Hitlerjevega prijatelja g. Mussolinija.

Finančni položaj dežele, ki že 12 let uživa blagodat črne diktature, je najbolj označen po govoricah, da bi utegnili tudi Italija biti enako kakor Nemčija prisiljena, da se zateče k moratoriju svojih zunanjih dolgov. To naj bi se, kakor poroča pariški »Jour«, zgodilo na ta način, da bi bili vsi imejitelji papirjev, ki so bili od italijanske vlade v zadnjih desetih letih emitirani v inozemstvu in so plačljivi v sterlingih in dolarjih, obvezani, da jih deponirajo v italijanskem državnem zakladu. Ta bi jih zamenjal za druge notranje papirje, kojih vrednost bi vlada oficijelno določila visoko nad njihovo resnično vrednostjo. To je lahko točno ali ne, dokazuje pa, kakšno nezaupanje vlada napram italijanskim financam. Lira, ki se je bila po Mussolinijevem govoru 26. maja nekoliko dvignila, je zdaj zopet padla na prejšnjo točko (129,50 na pariški borzi). Sicer pa je javna tajnost, da bi se lira brez opore Francoske banke ne mogla držati in baš ta okolnost je povod, da Mussolini kljub svoji averziji do zvez in paktov g. Barthouja vzdržuje prijateljske stike s Francijo oziroma glumi neko »čedalje pri- stronejšje« zblíževanje s Francijo...

Položaj ogromne delavske večine italijanskega ljudstva pa ni mogoče popisati boljše, kakor če ugotavljamo, da znižanje mezd ne bo obstalo pri 7 odstotkih, ampak da bo še v kratkem padlo na 10 odstotkov. Izve se namreč, da bodo delodajalci v kratkem naznanili redukcijo plač oziroma mezd na 10 odstotkov in sicer z veljavo od 1. januarja 1934, kar seveda napolnjuje s strahom vse nameščence in delavce Mussolinijevega kraljestva. Se razume, da tudi veleposestniki, izgovarjajoč se na gospodarsko krizo, stiskajo svoje najemnike in poljedelske delavce ter jih počasi potiskajo pod vsak eksistenčni minimum. Tako n. pr. glasilo fašističnih delavskih strokovnih zvez »Lavoro Fascista«, sporoča, da je 50.000 poljedelskih delavcev rimske province te dni sklenilo pogodbo z veleposestniki, v kateri so pristali na »prilagoditev dosedanjih plač izpremenjenim razme- ram poljedelske produkcije, kar je seveda samo olepšanje resnice, da so se mezde zopet znatno znižale, gole resnice v številkah pa si Mussolinijev organ za »varstvo delavskih interesov« ne upa povedati. Tudi življenjski stan- dard najvišje kvalificiranega delavstva se je seveda zelo znižal. Tako n. pr. tipografi spr- jemajo danes mezde, ki so za celih 40% nižje, nego so bile 1. 1930.

Režim seveda nima drugih sredstev, da bi potlačil delavstvo, kakor svoje večne fašistične manifestacije, ki so na las podobne tistim, katere v Nemčiji prireja Hitler. Tako n. pr. so tako manifestacije priredili v Mortari, kjer so zbrali 40.000 čistilk riža, katerim je govoril generalni tajnik fašistične stranke, znani bivši batinaš in razgrajatelj Starace, ki je svoj govor končal s seveda z »gromkim« evviva« duceju, kate- rega so uboge delavke, razume se, navdušeno povzele. Nobena pa spričo tega ni mogla po- zabiti, da ravno v provinci Mortara čistilce riža, ki je 1. 1927 zaslužil še 17,50 lir na dan, danes zasluži komaj 10, v šestih letih pa so njihove plače padle za 5%, torej za več kot po- lovico. G. Starace je ob tej slovesni priliki v imenu duceja daroval čistilkam 50.000 lir, to se pravi, da je dobila vsaka 1 liro in 25 centezi- mov, da je njeno navdušenje bilo vsaj neko- liko poplačano...

Tudi tako resen list kakor je »Economiste«, označuje v svoji številki od 23. junija finančni položaj Italije kot zelo hudo. Fašizem je vzdr- ževal italijansko gospodarstvo od 1. 1926 na- prej z neprestanimi naraščajočimi podporami industriji, poljedelstvu in trgovskemu brodar- stvu; te podpore v zvezi z ogromnimi stroški za oboroževanje so glavni vzrok poslabševanja italijanskih financ. Za leti 1933 in 1934 se mora padec dohodkov italijanskega erarja računati z najmanj 10 milijardami. Javni dolg bo se- veda zaradi tega zopet narasel. Mussolini je sicer reducirjal zasebno potrošnjo in Banca d' Italia izvaja deflacionistično politiko, toda ne naznanja se nobeno znižanje davkov in javna dela, ki požirajo ogromne vsote, se nadalju- jejo v istem ritmu. Dosedaj se drenaža zlate rezerve ni ustavila in jasno je, da bo treba ne- primerno večjega napora, da se fašistične fi- nance uredijo. Istega mnenja je nemška revija »Wirtschaft und Statistik«, ki je sicer fašizmu hudo naklonjena. Seveda ima prav »Depeche de Toulouse«, če piše, da je vse to res, da pa režim, ki ima v rokah ves upravni mehanizem, vso vzgojo, ves tisk, radio, kino in ki ima svojo oboroženo milico, ki razpolaga z življenjem in svobodo ter imetjem vseh državljanov, more še precej časa trajati. Seveda — toda konec bo tem hujši...

Italijani so resda skrajno potrpečljivi na- rod in na kakšno revolucijo še precej časa v Italiji ni misliti. Sicer pa bi jo črni režim po- tlačil z enako krutostjo, kakor je šef rjavega režima potlačil upor proti sebi. Nezadovoljstvo, ki je vsekakor močan psihološki faktor, pa se v italijanskih srih vedno bolj nabira. Zakaj dozdaj je Mussolinijev režim slepil Italijane ravno tako kakor inozemstvo s svojimi veliki- mi »simpatističnimi« načrti in obljubami, da bo dela željne roke zaposlil v novih »koloni- jah«. To pa se izkazuje kot gola iluzija in tudi najbolj preprosti italijanski mož je danes raz- umel, da je Mussolini svojo svetovno politiko popolnoma zavozil. Prav posebno so se Itali- jani tega zavedli te dni, ko so videli zopet di- minike vojne eskadre, ki se je vrnila brez vsakih lavorik iz draškega pristanišča...

Da v Italiji tli pod nogami režima vulkan, se vidi tudi iz tega, da je zloglasni Tribunale Speciale zopet začel živahno delovati. Pred njim stoji zopet 11 antifašistov, vsi iz Italije same, obtoženi, da so delali »santacionalno propagando« in pripadali ilegalnim organizaci- jam. Tribunale Speciale je seveda zopet razde-

Po strašnih dogodkih krvave sobote

Ves svet obsoja Nemčijo

Na pritisk generalov in svetovnega mnenja je vlada danes ustavila brezpravno pobijanje ljudstva

Umorjeni načelnik štaba SA Röhm

Dunaj, 3. julija.

(Posebno poročilo »Slovenec«)

Posebno ogorčeno se komentira v tukajšnjih političnih krogih zločinski način, s katerim se je Hitler skušal znebiti voditeljev desnice. Beležimo kot krhnišči gotovico, ki kroži po Berlinu, da je namreč Hitler prav tako, kakor je presenetil vodjo svojega nacionalboljševskega krila Röhma, hotel presentiti tudi svojega še bolj nevarnega nasprotnika, podkancelerja Papena, ki ga, odkar ga je Papen desavuiral pred vso svetovno javnostjo v svojem marburškem govoru, še posebno sovraži. Baj je bila Göringova garda že dobila tajno na- vodilo, da vdre v Papenovo stanovanje in ga ubije, toda Papen je za to pravočasno zvedel in Hitler je — tako pravijo te govorice — dobil mig od Hindenburga, da bo državni predsednik odstopil in s tem povzročil najtežjo državno krizo, ako se njegovemu prijatelju Papenu skrivi samo las.

Resničnosti te govorice seveda ne moremo kontrolirati, ker je za zadeva prav tako zavita v tajnost kakor ves »bliskovit udar« Hitlerja v usod- ni noči, toda mi imamo od najmerodajnejše strani zanesljivo informacijo, da je Papen zvedel za Hitlerjevo namero glede voditeljev skrajne leve- ce že pred nekaj dnevi in da je o tem govoril z viš- jimi častniki Reichswehra, pa seveda tudi s svojim prijateljem Hindenburgom. Papen je pri tej pri- liki odločno izjavil, da smatra tak način obračuna kot nemoralen in protipraven ter politično nedo- pusten, ker bi mogel silno škodovati uledu Nem- čije v inozemstvu. Ne bomo se veliko motili, če iz- rekamo mnenje, da je Hitler, ki je za to Papenovo mnenje gotovo zvedel, vzkipel, na vsak način stoji dejstvo, da je Papen imel biti aretiran obenem s poglavarji levega krila in da bi ga bila gotovo za- delala usoda Röhma, ako ne bi bil Hitler v zadnjem hipu zvedel, da Hindenburg takega nasilja ne bi mirno trpel, zakaj, da je Hindenburg zagrozil v tej zadevi s svojo demisijsko, to je na omenjeni govorici čista resnica. Hitler je divjal in je označil Papeno-

vo »vmešavanje« v njegove zadeve kot »Hoch- verat«...

Toliko so pa le storili, da so pri Papenu na- pravili hišno preiskavo in ga vzeli pod »varstvo« ter njegovo hišo zastražili. Sedaj pa so straže od- šle in Papen je svoboden. Razume se, da je pod tajnim nadzorstvom.

Pač pa se je posrečilo Hitlerjevi gardi, da se je znebila voditelja Katoliške akcije dr. Klaus- senerja, bivšega ministerjalnega ravnatelja. Glede tega umora imamo najzanesljivejše informa- cije, da je bil zamišljen in naročen in da pred- stavlja drugi primer Matteoti. Dr. Klausener ni bil v nobeni zvezi s nobeno politično akcijo, tudi ne s Papenom, neglede na to, da Papen ni zamiš- ljal nobenega kompota proti Hitlerju in je nje- gova edina zveza s Hitlerjem udarec ta, da ni odobral na čina njegovega nastopa proti Röhm- u in tovaršem, zahtevajoč od Hindenburga, naj se zavzame za to, da se postavijo voditelji nacio- nalboljševskega krila pred sodišče in naj se takoj na isto praven način izločijo iz političnega živ- ljenja. Klausener je bil član katoliškega centra in je kot dober prijatelj bivšega kancelerja Brüninga postal šef oddelka v pruskem notranjem minist- rstvu. Predsednik Katoliške akcije je postal pred nekaj meseci po svojih odličnih osebnih lastnostih. Da je Göringova policija ubila tega popolnoma ne- dolžnega in v ničesar zapletenega odličnika, je napravilo strašen vtis po vsej Nemčiji, tako v ka- toliških kakor v protestantskih krogih. O tem pri- ča to, da so dali škofje nalog, da se je v nedeljo z vseh prižnic oznanilo, da je dr. Klausener umrl nenadne smrti in da naj verniki zanj molijo. Zanj se darujejo tudi slovesne zadušnice.

Tudi uboj generala Schleicherja, zlasti pa njegove žene, se z največjim ogorčenjem in gnu-

som obsoja. Hitler-Göringov režim se sicer skuša sedaj oprati in kolportira vse mogoče laži o po- kojnem generalu. Namigujejo, da je bil Schleicher v zvezi in stikih z »neko tujo velesilco« in pa celo še z več »velesilami«, med njimi tudi z Rusijo, kar pa je podla izmišljotina morileev in tistega, ki jim je dal zločinsko naročilo. Schleicher je bil tako zelo discipliniran vojak in tako zelo patriotičen držav- ljan, da mu kljub šikanam, katere mu je prizade- val Hitlerjev režim, nikoli niti na um ni prišlo, da bi stopil v politične stike s tujimi velesilami na škodo Nemčije. Stvar je enostavno ta, da so se hoteli obenem z vodji levece znebiti tudi onih, ki jih smatrajo za voditelje konservativne opozicije. Umor Schleicherja in njegove žene bo Hitlerjeve- mu režimu še bolj škodoval nego barbarska po- tlačitev Röhma in njegove skupine, ker je bil Schleicher prijatelj maršala Hindenburga in je užival velik ugled med vernimi protestanti, ki bi- jejo s Hitlerjem, enako kakor katoličani, težak boj za svobodo svoje cerkve.

Ena posledica krvavih dogodkov pretekle so- bote je že danes čisto gotova: da se Hitler ni ob- sovrazil samo na levič, ampak, da so popolnoma pretrgane tudi vezi med njim in protestantsko des- niceo ter katoličani. Hitler bo umore in »samo- umore« od pretekle sobote zelo drago plačal.

Neresnica je tudi, da bi bil Hitler sklenil s Vatikanom sporazum v sporu zaradi mladinskih društev — to je Hitler sam lansiral v usodni noči, da nekoliko upraviči brutalnost svoje akcije, češ, kako zelo prav sem storil, da sem se znebil tistih, ki so bili sporazumu z Vatikanom najbolj na poti...

Silno slab vtis povsod napravila tudi dejstvo, da Hitlerja povzdiguje zaradi njegove »brezobzir- ne energije« in nebo Mussolinijevo častopisje.

Ing. Sch.

General Fritsch grozi:

„Nehajte ubijati!“

„Sicer bom aretiriral vlado in proglašil diktaturo“

London, 3. julija. b. Dopolnjen »Daily Express« trdi, da so usmrtnice v Nemčiji ustavljene na in- tervecijo generala Fritscha, ki je poveljnik Reichs- wehra in namestnik državnega predsednika Hinden- burga v vojaških stvareh. General Fritsch je ob- skal državnega kancelerja Hitlerja in odločno za- hteval od njega, da takoj ustavi smrtne obsodbe brez sodišča. General Fritsch mu je popolnoma od- krito zagrozil, da bo v primeru, če Hitler ne pre- neha z razbojniškim ubijanjem, obkolil vlado, are- tiral predvsem njega in vse ostale člane vlade ter proglašil vojaško diktaturo, ker ne more dopustiti, da bi še naprej trajalo nezakonito stanje, ki ruši ugled Nemčije na zunaj in znotraj.

Hitler je takoj po Fritschevi grožnji poklical k sebi pruskega ministrskega predsednika Göringa in ministra za propagando Göbbelsa, s katerima se je razgovarjal pozno v noč. Vsi znaki kažejo, da se je Hitler ustrašil Fritscheve grožnje in da bo prenehal z nezakonitim pobijanjem ljudstva, ki mu je na poti.

Naknadna odobritev umorov

Berlin, 3. julija. P-PNB. Danes popoldne je bila seja nemškega kabineta. Na seji je državni kanceler Hitler poročal o veleizdajalski akciji ter o potlačitvi revolte. Podal je podrobnosti čistilne ak- cije. Nato mu je vojni minister, general Blomberg v imenu ostalih članov kabineta in vojske izrazil za- hvalo za njegovo delo, ki je preprečilo državljansko

vojsko. Ravno v zadnjih Hitlerjevih dejanjih se oči- tuje, kako velik državnik je kanceler. Nato je državna vlada sprejela kratak zakon, ki se nanaša na zadnje dogodke. Zakon ima en sam paragraf, ki se glasi: »Dne 30. junija ter 1. in 2. julija izvršeni ukrepi se morajo pravno smatrati za obrambo države v silo- branu.« Zakon se imenuje Staatsnotwehr. Nadalje je bilo spremenjenih več drugih zakonov. Tako je n. pr. zakon o zavarovanju narodnosocialistične stranke spremenjen v toliko, da ni potrebno, da je štab- ni šef SA član vlade. Nadalje je bil spremenjen vo- lni zakon. Po novem izgubi poslanski mandat oni, ki je ali izstopil iz stranke ali pa, ki je bil iz stranke izključen. V zvezi s tem je »führerju« prepušče- no imenovanje namestnikov za poslance na državni listi. Sprejetih je bilo tudi več drugih zakonov manj- šega pomena. Nošenje znakov narodnosocialistične stranke je dovoljeno na čepicah.

Berlin, 3. julija. p. Dames opoldne je državni kanceler Adolf Hitler izdal ta- le nalog: »Čistilna akcija ob priliki zadnje revolte je bila končana z ukrepi do 1. julija ponoči. Kdor bo iz kateregakoli razloga na lastno pest še izvajal nasilne akcije, bo izročen rednemu sodišču.«

Triumvirat HGG

Berlin, 3. julija. p. Položaj v Berlinu še vedno ni popolnoma razčiščen. Na zunaj sicer vlada mir, toda to je radi drakoniknih varnostnih ukrepov. Vesti iz Nemčije prihajajo vedno težje ven, saj so narodni socialisti močnejši v diktatorstvu. Nachrichtensperre deluje dobro napram inozemstvu, pa tudi v Nemčiji sami. Danes v Nemčiji niso pri- pustili niti enega inozemskega lista razen italijan- skih seveda, vse so namreč na meji zaplenili. Po- litičen položaj je negotov, imela bi biti seja vlade, na kateri bi prišlo do predlogov za rekonstrukcijo, ki bi triumviratu HGG (Hitler - Göring - Göbbels) prinesla popolno premoč. Zanimivo je, da se je iz narodno-socialističnih krogov razneslo, da misli Hitler sklicati za avgust Reichstag, ki naj bi sank- cioniral novi kurz v Nemčiji. Današnji »Angriff« piše o revolvi zelo umerjeno, saj je bil glasilo SA, pa opravičuje nekatere napake voditeljev, češ da so bili od leta 1914 neprestano na delu in v službi. Če pa ima kdo pravico storiti izredne ukrepe, je to baš Hitler, ki ima moralno pravico streti vsa- kega Nemca, ki se dvigne proti Nemčiji. Članek končuje z grožnjo, da bo vsakega zadel kazni, kdor bo dvignil roko proti Nemčiji, pa mu ne bo pomagal niti naslov, niti palača, iz katere je izšel

Dr. Ley grozi „talarjem“

Berlin, 3. julija. c. Organ nemške Arbeitsfronte prinaša članek svojega voditelja dr. Leya, ki piše o krvavih dogodkih aledeč: »Če napadelec vz- ame nase popolno odgovornost, ker je dal postreliti svoje bivše tovariše, ima moralno pravico, da to stori proti vsakomur, ki bi se ne enak ali podoben način pregrešil proti Nemčiji. Kdor bo v bodoče poskušal z nasiljem spreminjati državni red, ga ne bo zaščitil noben naslov, niti palača, iz katere je izšel

5000 oseb aretiranih

London, 3. julija. c. Semkaj je prispela zane- sljiva vest iz Berlina, da je bilo od sobote do da- nes aretiranih okoli 5000 oseb. Med umorjenimi je tudi bivši minister Treviranus, ki je bil mini- ster za okupirane kraje. Ubij je tudi ravnatelj Ullsteina Stadler.

„Bajka o zaroti...“ (Chicago News)

Dunaj, 3. jul. TG. Tukajšnji list je prestrigel radio poročilo dopisnika ameriške »Chicago News« v Berlinu, ki poroča, da so danes uradno priznali samo 45 usmrtnic. Dopisnik trdi, da uradne šte- vilke niso resnične, ker je dognano, da so samo v Lichterfeldu usmrtili brez vsake razsodbe 62 lju- di, koliko jih je padlo drugod, ni mogoče dognati. Število žrtv gre v stotine.

V Berlinu pričakujejo tudi odstopa von Pape- na. Demisijska bo izvršena danes, toda objavljena bo šele jutri. Na njegovo mesto pride general Gö- ring, ki bo s tem združil v svoji osebi za Hitler- jem največjo moč v Nemčiji.

Po Berlinu tudi silno komentirajo umor višje- ga voditelja SA v Sleziiji Heinesa, ki je bil Göringov neljub, ker je mnogo vedel o požaru nem- škega parlamenta. On bi ne samo mogel dokazati, da sploh ni bilo nobenega upora v Nemčiji, temveč bi tudi izpovedal, kako so narodni socialisti sami zaigrali parlament, da bi imeli povod za divjanje proti komunistom. Sedaj, ko so ga umorili, je ta neljuba in vedno nevarna priča za vselej izginila.

Vesti, ki krožijo po Berlinu o krvočenih umo- rih, vedno bolj potrjujejo mnenje, da sploh ni bilo nobenega upora nikjer, ampak, da se je porabila

lil visoke kazni od 9 do 7 let, toda še bolj zna- čilno je to, česar inozemstvo ne izve, da je bilo pred tem Tribunalom v zadnjem času še ve- liko več ljudi in da je izrekel tudi hude ob- sodbe, da pa laški listi o tem niso smeli ni- česar pisati. Da pod Mussolinijevim režimom še obstajajo in delujejo ilegalne tajne organi- zacije in da delujejo zelo živahno, to je vsekaj- kor interesantno.

samo dobra priložnost, da se režim znebi prista- šev, ki so postali neljubi. Kako si je mogoče mi- sliti, da bi sicer načelnik štaba napadalnih oddel- kov Röhm mirno spal v postelji, daleč od Ber- lina, ko se njegova vojska na »njegovo« povelje pripravlja na državni udar, kot trdi uradno poro- čilo? Resnica bo bržkone ta, kakor pripoveduje ameriški častnik, da Hitler niti ni šel v sobo na- čelnika Röhma, ampak, da je postal k njemu samo SS, ki so ga spremljali v treh tovornih avtomobi- lih, in da so ga kar tam ustrelili. Bajka o »zapo- vedanem samoumoru«, oziroma o naknadni usmr- titvi je preveč prozorna. Tudi je neumno govoriti o tem, da bi se bil znani krvočolonec Heines, ki je znan po svojih moriških dejanjih v Sleziiji, nahajal na orgiji, ko se mu je že par ur nudila prilika, da zadosti svojim morilskim gonom.

Tudi način, kako so umorili gener. Schlei- cherja, priča, da o kakšnem uporu ne more biti govora. Kako bi se sicer vodja upornikov na- dan, ki je bil naročen za udar, nahajal mirno pri obedu s svojo ženo in hiérkico v sanatoriju, daleč od Berlina! Da se je Schleicher hotel braniti, je druga bajka. V njegovo sobo je vdrl 60 častnikov, ki bi ga bili lahko aretirali, če bi bili le hoteli. Hoteli so ga pa samo umoriti. Tudi on je bil ne- ljub in neprijeten nasprotnik, ki ga je bilo v sploš- ni zmedi in pod pretežno komplotiranja spravi- ti za vselej s sveta.

Poročevalce ima tudi izjave SA čestnikov iz Monakovega v rokah, češ, da je laž, da so bili alarimirani, in da nikdo od njih ni dobil nobenega ukaza za mobilizacijo. Tudi to je dokaz, da je pravljica o uporu izmišljena bajka, ki je služila samo za revolversko čiščenje stranke.

Predzgodovina klanja

Informacije iz krogov narodnih socialistov na Dunaju

Dunaj, 3. julija. b. Od nekega narodnega socialističnega, ki ima sijajne zveze z nemškimi vodilnimi politikami in ki je zelo dobro poučen o razvoju dogodkov v Nemčiji, je vaš poročevalec zvedel sledeče zanimive informacije o tragediji 30. junija:

Röhmov upor

Spor v narodno-socialistični stranki traja že dalje časa. Röhm je zahteval od Hitlerja, da osnuje novo ministrstvo za državno obrambo, pod katero bi spadala tudi Reichswehr, mornarica in SA čete. To Röhm ni uspelo, se manj pa mu je uspelo, da bi postal šef vojske, kakor je to želel. Pred 14 dnevi je državna vlada njegov predlog končno odpravila odločilo na seji. Nasprotno pa se je na tej seji sklenilo, da bo vojno ministrstvo dobilo pravico, kontrolirati tudi SA čete. To je Röhma silno bolelo in razjezilo in tako je prišlo do odkritega spora med njim in Hitlerjem. V tem sporu je Röhm grozil Hitlerju in izjavil, da so za njim vsi voditelji in podvoditelji SA, pa tudi vsi člani SA. Po tem sporu se je Röhm odpeljal v Wiesee, vlada pa je za njegovim hrbtom sklenila, da pošlje 1. julija vse SA oddelke na dopust. Röhm je za to pravčasno zvedel in prispel v Berlin, da se ponovno pogaja z drž. kanclerjem Hitlerjem. Med tem je že tudi govoril državni podkancler von Papen v Marburgu in je Röhma opozoril, da je Papenov govor znamenje za prevratni poskus, proti kateremu mora narodno-socialistična stranka storiti vse potrebne ukrepe. Röhm je mislil, da bo zaradi tega zavzel prevladujoči položaj in da bo spodbil vojnega ministra Blomberga z njegovega mesta. Istovrstno je Röhm nameraval zamenjati še nekatere druge vodilne osebnosti s svojimi ljudmi. Hitler pa bi se naprej ostal državni kancler. Po neuspehu je postal položaj kritičen in je v noči od 29. na 30. junija morala slediti akcija, ker se je SA pripravljala na državni prevrat in bi izbruhnila po vsej Nemčiji meščanska vojna.

Schleicherjeva vloga

Glavni cilj akcije konservativcev je bil, da vržejo narod.-soc. ter da se sporazumejo s Francijo, ker so uvideli, da je to neobhodno potrebno. Obe akciji pa sta se znašli na isti poti. Posredovalec krogov, ki so bili blizu Papenu, Schleicherju in vojaškemu krogom, je bil bivši dopisnik »Vossische Zeitung«, ki spada v koncentraciji Ulsteina, Mariaux. Cilj nezadovoljnih SA oddelkov in konservativnih krogov ni bil isti, njihova taktika pa je bila identična in je med njimi in drugimi končno nastala zveza, ki so jo vzdrževale razne osebnosti, med katerimi je bil tudi grof Alvensleben. Posebno agilen v konservativnih krogih je bil general Schleicher, ki so ga vsi smatrali kot najbolj primerno osebnost, ki bi bila v stanju, da brani ravnotežje med SA in konservativci. Aktivno je sodeloval tudi Gregor Strasser. V programu je bilo, da se to prehodno stanje pozneje zamenja z vojaško diktaturo. Schleicher je po konservativnih stopil v zvezo z bančnimi in industrijskimi krogi. Hitler je za vse to zvedel in je takoj uvidel, da bi po prevzetu oblasti po SA voditeljih in konservativcih moralo priti do krvave borbe vseh proti vsem. Hitler je sklenil, da to z največjo naglico prepreči.

„Fertig!“

Res je, da Göringova vloga pri tem ni bila jasna, vsekakor pa se je odločil za Hitlerja že iz samega sovraštva do Papena. Hitler je vedel, da se zasleduje vsak njegov korak in je zaradi tega odšel v Bonn, kjer je vršil navidezno nedolžno nalogo in pregledoval delavska taborišča. Med tem pa se je že poprej do vseh podrobnosti pogovoril z Göringom in generalom von Eppom v Monakovem. Ob 1 ponoči je poslal Göring in generalu von Eppu kratko brzojavko, ki je vsebovala samo eno besedo: »Fertig!«. Sedel je v letalu in odpoval v Monako. Očividci pripovedujejo, da je prišel v Monako ves blede in da se je tresel po vsem telesu. Bil je popolnoma izven sebe.

Rusko časopisje: „Svinja - dojlja, ki je požrla svoj lasten zarod“

Moskva, 3. jul. TG. Krvavi dogodki, ki so se odigrali v Nemčiji, so vzbudili tudi v Rusiji razumljivo pozornost. Tukajšnje časopisje je polno razlag o »drugi revoluciji«, ki je bila udušena v potokih krvi in z veliko škodoželjnostjo razpravlja o »bankrotu nemškega fašizma, ki je svetu obljubljal, da bo nemški narod prerodil in dvignil v nedosežne višine kulturnosti.

Tako piše »Pravda«, da se je »fašistična diktatura pokazala v vsej svoji gnusni nagotič. Najznačilnejše je za komunistično glasilo »dejstvo, da se je Hitler, preden je dal ukaz, da se postrele doma vsi njegovi najbližji sodružniki, razgovorjal v Essen s Kruppom in da je tam sklenil zvezo z denarnimi močmi Nemčije. Seje potem je šel na delo. Kako je prišlo do groznega krvoprelitja, sprašuje »Pravda«. Hitlerju so poslali ultimatum. Prejel mu ga je von Papen v svojem govoru v Marburgu. Papen je vedel, da ima za seboj vse težko industrijo, vse večje denarne ustanove in redno vojsko. Hitler je moral ultimatum sprejeti, posebno, ko je opazil, kako skrajno nevarna postaja v njegovi lastni stranki borba med raznimi strujami. Skupina Hitler-Göring je bila v veliki nevarnosti, da je ne pohodi skupina okrog Röhma. Dejansko je sedaj Hitler obračunal s pristasi »druge revolucije« in je preprečil, da bi prišli na oblast ljudje, ki so se hoteli poslužiti nezadovoljstva med napadnimi oddelki SA. 30. junij 1934 je sam dokazal, da je fašistična diktatura popolnoma bankrotirala. Zopet se je morala posluževati svojih pušk, toda

topot jih je naperila na svoje lastne pristase in kosila smrtno žetev v svojih lastnih vrstah. Kot pobesnela svinja-dojlja, ki v svoji togosti požre svoje lastne mladiče, fašistična diktatura je morala kapitulirati pred tistimi krogi, ki jih je še včeraj v svojih demagogičnih govorih zasramoval Göbbels po vsej Nemčiji. Ta velika kletavljala nemškega fašizma je morala umolkneti in do morda utihnila za vselej, ker sedaj bodo govorili drugi ljudje v Nemčiji.

V istem tonu pišejo tudi »Izvestija«, ki zamehujejo uradno poročilo nemške vlade o okolici, v katerih je bil aretiran Röhm in njegov štab. »To uradno poročilo je zgodovinsko in onl, ki ga je sestavil, zasluži nesmrtnost. S tem, da je nemška vlada skrila politično ozadje sobotnega klanja za ogaben sukcinj gnojničnega zasebnega življenja fašističnih »Führerjev«, pa nikakor ni rešila svojega ugleda. Kako nepravilno je vendar to ozadje, na katerega so nemški fašisti hoteli naslikati prerogone nemškega človeka čiste krvi! Na vsak način je bilo treba narodu nekaj povedati in mu obrazložiti, zakaj so morali pokati revolverji, zakaj so morale regljati strojne puške. Seveda je lažje vihrati po zraku z umazanin perilo Röhma in njegovih prijateljev, kot pa priznati ogabno in krvavo borbo, ki je divjala v pokretu samem. Toda ti čisti nemški Vočanovi sinovi so pri tem pozabili, da je ravno umazano perilo pobitega Röhma edina prava in resnična zastava kljukasto-fašističnega propoda.

Angleška obsodba: „Danes je Nemčija prenehala biti evropska država“

London, 3. julija. AA. Krvoločnost sobotnih dogodkov v Nemčiji je britansko javnost globoko dirnila in se mučeni vtisi, ki jih je napravila, enodušno zrcalijo v komentarjih listov.

»Times« piše: Okoliščine in nagibi, ki so rodili tako nepriljavno klanje, so še preveč v temi, da bi bilo moči presoditi vse posledice, ki bodo iz tega nastale. Največ, kar se more zanesljivo reči, je to, da je Hitler dozdnevno za nekaj časa utrdil svojo pozicijo, ki je pobil vse, ki bi mogli izbrabljati očitno nezadovoljstvo med člani nacionalno-socialističnih napadnih čet. S stališča metod vladanja je Nemčija danes prenehala biti moderna evropska država. Padla je nazaj v barbarske razmere. Mnogo večjega pomena od te ugotovitve je pa indiferentnost, da, rekli bi lahko naslada, s katero očitno gledajo v Nemčiji ta padec v politične metode srednjega veka. Za sosede Nemčije ne more biti tolažilna misel, da homo morali biti prihodnja leta bolj v strahu za Nemčijo kakor pred njo.

»Daily Telegraph« komentira cinčni berlinski romanje, da vlada v vsej Nemčiji mir, in pravi: Tam, kjer vlada teror, mora biti ljudstvo mirno. Kjer vlada metode, kakršne so vladale 30. junija v Nemčiji, mora človek molčati, drugače mu grozi smrt po kratkem postopku. Če je kancler kaj dovteten za javno mnenje inozemstva, pač ne more prezeiti, da svet, ki ne simpatizira z izdajalci, toliko bolj spoštuje moč in oblike zakonov.

»Daily Herald« piše: Ljudje iz Hindenburgove okolice, reakcionarni junckerji, generali reichswehra in močje starega režima so bili z vsem srcem zaven, ko so nacionalno-socialistični voditelji pobijali njihove stare prijatelje in pribojnice. To klanje je šlo na njihov račun. Odslej pa vse dotlej, dokler jim bo mogel kaj koristiti, bo Hitler njihov človek, njihovo orodje. Potem pride pa vrsta tudi nanj, in takrat bodo tudi njega po vsej verjetnosti sunili od sebe. Hitler in njegovi tolovaji so tem ljudem služili za orodje pri uničevanju svobode, demokratičnih ustanov in vseh delavskih organizacij. Od danes se začnejo čedalje bolj naraščajoč razcep med malo oligarhijo, ki vlada z nasiljem, in širokimi nezadovoljnimi množicami.

»News Chronicle« pravi: Ni dvoma, da je prvi neposredni uspeh sobotnega klanja »zmaga«. Hitlerja in vsega, kar on predstavlja. Na videz sta on in Göring danes močnejša kakor kdajkoli in bosta najbrž nekaj časa tudi ostala. Nauk sobotnega klanja je za ostale države jasen. Tu je na delu diktatura. Krvave berlinske in monakovske metode so nova ilustracija cene, ki jo je bilo treba plačati za njihovo dozdnevno »spodobnost«.

»Daily Mail« ne prinaša o nemških dogodkih nikakega uvodnika, pač pa pripominja v kritiki o

»Igrici parlamenta«, ki jo pravkar igrata v Londonu: Morala, ki se skriva v tej gledališki igri, je ta, da Velika Britanija s svojim urejenim vladalnim sistemom ne potrebuje in ne mara diktatorje. Britanski narod se je naučil urejati svoje spore z glasovanjem in s pametjo, ne pa z nasiljem in s prelivanjem krvi.

London, 3. julija. c. V parlamentu je zunanji minister sir John Simon odgovoril na interpelacijo nekega poslanca glede dogodkov v Nemčiji in dejal: »O zadnjih dogodkih v Nemčiji so obširno poročali vsi časopisi. Istotako so bila izdana tudi uradna poročila iz Berlina in Monakovega. Britanska vlada razumljivo z največjim zanimanjem zasleduje razvoj dogodkov, kljub temu pa nima v rokah ničesar zanesljivega in zaradi tega tudi ne morem podati nobene točne izjave.«

Iz Avstrije

Linz, 3. julija. c. Danes je bila končana glavna razprava proti začetnikom februarске revolucije v Avstriji in je bila razglašena tudi obsodba. Učitelj Ferdinand Hüttner je bil obsojen zaradi veleizdaje na 10 let težke ječe, Ludovik Bernasseg istotako zaradi izdaje na 12 let, Bony Hadi zaradi zločina in kršitve zakona o eksploziji na 2 leti težke ječe, Josip Krejndl na 5 mesecev, Josip Mayer pa na 7 mesecev zapora. Charlotte Hirsch je bila oproščena.

Dunaj, 3. julija. p. Danes so bile zabeležene v Avstriji tri večje eksplozije. V Wiener Neustadtu, Salzburgu in Eisenerzu je eksplodiralo več papirnih bomb, zaradi česar so popokale šipe na bližnjih poslopih. V Welsu je policija dobila tri mlade ljudi, ki so prekoračili na skrivaj mejo. Nošili so s seboj nahrbtnike, v katerih so zaplenili mnogo eksplozivnega materiala, ki je bil namenjen za atentate v Avstriji.

Vladna kriza v Španiji

Madrid, 3. julija. p. Španska vladna kriza radi stališča Kataloncev stopa v novo fazo. Spor v vladni večini ni poravnava in nikakor ne kaže, da bo prišlo do sporazuma. Poleg tega obstaja nevarnost, da bi v slučaju potrebe morala vlada pred parlament. Zato se vrši danes seja ministrskega sveta, ki bo prinesla razjasnitve, možno pa je tudi, da bo šla v parlament in tam šla v boj za svojo solucijo v katalonskem vprašanju. V političnih krogih se govori mnogo o demisiji vlade ter že o bodočem novem predsedniku vlade, za katerega imajo sedanega kmetijskega ministra Cerilo del Rio, ki pripada tako zvani progresistični stranki.

Kongres katehetov

Maribor, 3. julija.

Maribor se je določil, da poslana za štiri dni kraj pomenljivih razpravljanih in sklepov letošnjega katehetskega kongresa. Ze včeraj so prihajali gostje iz vseh delov obeh slovenskih in drugih škofij v naši državi. Iz zagrebške in belgrajske nadškofije ter iz splitske in šibenške škofije je prišlo okoli 40 katehetov, ki bodo skupno s slovenskimi kateheti na tem važnem zborovanju obravnavali niz aktualnih vprašanj iz svojega življenjskega in poklicnega področja.

Kongres se je pričel s cerkveno slovesnostjo v kapeli dijaškega semenišča, kjer je imel prevzvišeni knezoškof lavantinski dr. Ivan Jozef Tomažič sveto mašo z Veni sancte ter globoko izdelan programatičen nagovor na navzočne katehete, ki ga bomo zaradi aktualne pomembnosti in zgostene programatične važnosti v celoti priobčili drugič.

Otvoritev kongresa

Ob devetih so se zbrali v Karlinovi dvorani katehete in odlični predstavniki mariborskega javnega življenja s cerkvenima dostojanstvenikom knezoškofom skopljanskim dr. Gnidovecem in lavantinskim vladiko dr. Ivanom J. Tomažičem na čelu. Navzočne, ki so dvorano napolnili, je z iskreno uvodno besedo pozdravil prof. Ivan Bogovič kot predsednik pripravljalnega odbora, nakar so se na predlog kanonika dr. Mirta izvolili v predsedstvo kongresnega zborovanja dr. Janko Oberški iz Zagreba, dr. Dane Zubac iz Belgrade, prof. dr. Gregorij Pečjak iz Ljubljane, prof. dr. Urban Krizomali iz Splita in prof. Ivan Bogovič iz Maribora. V kongresno tajništvo so se izbrali: prof. Ferdinand Heffler iz Zagreba, Tomaž Ulaga iz Belgrade, svetnik Anton Čadež iz Ljubljane, dr. Vilko Fajdiga iz Ljubljane in prof. Kornelind iz Zagreba. Prof. Bogovič je v svojih nadaljnjih izjavah naslovil imenoma pozdrave na številno navzočno odličnico, na oboja škofa dr. Gnidovca in dr. Tomažiča, ravnatelja Mastnaka in dr. Herica kot zastopnika mariborskih srednješkolskih zavodov, ravnatelja dr. Tomiška, vpok. šolskega inspektorja dr. Poljanca kot predstavnik društva »Sola in domo«, podžupana Rudolfa Golouha, nadzornika Senekoviča, dr. Leskovarja kot predsednika Slov. kat. akad. starešinstva, F. Zebota kot predstavnika Krščan. šole, F. Jerebiča, predsednika lavantinske Kat. akcije, zastopstvo šolskih sester in ravnatelja Cirilove tiskarne F. Hrstelja, ki si je pridobil posebne zasluge za organizacijo katehetske razstave. Potem, ko je prof. Bogovič še pojasnil namen in pomen katehetskega kongresa, se je oglašil k besedi škof dr. Gnidovec, ki je postavil v središče svojih misli vprašanje popolnega kesanja, ki je najsigurnejši znak dobrega otrokovega bivanja, ter čim pogostejše premišljanje sy obhajila, za kar je dal leta 1908 vzvišeno pobudo papež Pij X. Vladika dr. Tomažič je v svoji prisrčni pozdravni besedi izrekel misel, da bo Bog sam skrbel, da diskusije in resolucije kongresa ne bodo ostale brez uspeha, in da bi vsi dobri posledki služili cilju, da bi bilo vse to v blagor mladinskih duš in da bi bila mladina zares srečna. Božji blagoslov in varstvo naj spremlja kongres. Ravnatelj klasične gimnazije Mastnak je sporočil pozdrave v imenu vseh mariborskih srednješkolskih ravnateljev, vpok. ravnatelj dr. Josip Tomišek pa je priključil svojim pozdravnim besedam še tehtna in programatično jasna izvajanja, podprta z nekaterimi praktičnimi mišljavi glede delovanja katehetov, ki imajo težavno nalogo vzpostavljanja ravnovesnega stika med umom in dušo ter trajnega osebnega stika z mladino ter njihov starši. Ta stik med šolo in domom je podčrtal v svojem pozdravnem nagovoru tudi vpok. šolski inspektor dr. Poljanec kot predsednik društva »Sola in domo«. Na načelo delovanja šole v katehetskem pouku je opozorjal vpok.

nadzornik Senkovič, navajajoč nekaj praktičnih primerov, kako naj se potom katehetskega pouka na znotraj usmeri duhovna aktivnost in izvrši penetracija v otrokovo duhovno življenje. Predsednik Slov. kat. akad. starešinstva dr. Josip Leskovar je naglašal, kako je treba čedalje bolj prekrasiti šolsko mladino s krščanskimi načeli in ideali. Bivši narodni poslanec Franjo Zebot je spregovoril v imenu Krščanske šole, akademik Zajec pa kot zastopnik akademikega kongregacijskega dijaštva. Belgrajski katehet Tomaž Ulaga je kongresu sporočil prisrčne pozdrave nuncija dr. H. Pellegrinetija, nakar so se na predlog kongresnega predsedstva odposlale udanostne in pozdravne brzojavke Nj. Svetosti papežu Piju XI., Nj. Vel. kralju Aleksandru, apostolu, nunciju magr. H. Pellegrinetiju ter predsedstvu vlade v Belgradu. Vsi pozdravni govori in predlogi so se sprejeli s toplim odobravanjem. S tem je bila oficialna kongresna otvoritev končana in se je pričel kongresni delovni program z idejnim referatom predsednika katehetskega oddelka BKN iz Zagreba dr. Janka Obrški-ja.

Idejni referati

V svojih skoro enournih izjavah je dr. Obrški izčrpno prikazal temeljne misli o vzgojni misliji Cerkve v duhu smernic okrožnice Pija XI. »O krščanski vzgoji mladine«. Vzgojna mislija Cerkve je, da postanejo ljudje del božjega kraljestva. V centru tega veličastnega vzgojnega dela je Izveličar, nadaljuje pa to mislijo Cerkve ter njeno vodstvo s papežem in škofi na čelu. Saj pripada Cerkvi vzgoja mladine ne samo po milostnem, ampak tudi naravnem redu, kar je v bistvu in značaju njegovega duhovnega materinstva. Pri tem je dolžnost šole, da spoštuje ta prava Cerkve, ki bodi s šolo v organizirani zvezi, šola pa bodi prežeta z duhom božjim.

Drugi predavatelj Josip Šimec je obravnaval smeri sodobne svetne pedagogike. Podčrtaval je, kaj mora vedeti in uvaževati katehet. Ali otroka pripustiti k sebi, kakor je n. pr. zahtevala Ellen Key; v katerem obsegu gojiti delovno šolo, kakšno stališče zavzeti k vprašanju šolskega zasedanja, kako opazovati duhovno ustrojitev dijakov in njih temperament. Pozival je navzoče, naj pedagogsko življenje studirajo in se vzgajajo, da bodo mogli učence povesti v razkošno dvorano svoje osebnosti.

Na popoldanskem programu so bili didaktično-metodični referati, sicer ločeni za katehete srednjih šol ter meščanskih in osnovnih šol. V prvem oddelku je predsedoval dr. Oberški. Referirala sta dr. Nikolaj Kolarek iz Zagreba in predsednik Društva katehetov v Ljubljani gosp. dr. Gregor Pečjak.

Dr. Kolarek je v svojih izjavah nanizal precej konkretnih misli, tako vprašanje veroučnega pouka v nižjih in višjih srednješkolskih razredih ter podčrtal genetično metodo podajanja, ki naj se prilagodi vsekakor psihološkemu potegrebu.

Nato je referiral gosp. dr. Gregor Pečjak ter izčrpno podal dragocene smernice k veroučnemu pouku in k raznim prečim vprašanjem veroučnega načrta iz svojega bogatega katehetskega izkustva.

V oddelku za meščanske in osnovne šole pa je predsedoval svetnik gosp. Anton Čadež. Referirali so: dr. Josip Demšar, profesor katehetike in pedagogike na bogoslovni fakulteti v Ljubljani, o kateheziji z ozirom na duševni razvoj osnovnoškolskih otrok. Potem katehet meščanske šole v St. Vidu nad Ljubljano Franc Kogej o veroučnih načrtih in psiholoških dispozicijah sodobne mladine na osnovnih in meščanskih šolah. V tej temi je imel koreferat Stjepan Kramer, profesor katehetike in pedagogike na bogoslovni fakulteti v Zagrebu. Kongres se jutri v sredo nadaljuje in sicer so na sporedu pedagoški referati.

Nizozemski princ-konsort Henrik umrl

Haag, 3. julija. p. Danes popoldne je umrl, zadet od kapi, princ Henrik, mož holandske kraljice, v starosti 58 let. Princ Henrik je član ene izmed številnih nemških vladarskih družin ter je služil kot častnik v pruski gardi. Leta 1901 se je poročil s holandsko kraljico, pred poroko pa je izstopil iz nemškega državljanstva ter se naturaliziral v Holandiji. Hči kraljevskega para Julijana se mudi v Londonu, odkoder bo zvečer odpovala v Haag.

Sredozemski pakt

Rim, 3. julija. c. Zaradi vesti, da je Italija pripravljena pričeti pogajanja za sklenitev sredozemskega pakta, v katerem bi sodelovale Francija, Rusija, Turčija, Romunija, Jugoslavija, Bolgarija in eventualno tudi Španija, piše Giornale d'Italia, da so italijanski listi samo zabeležili to vest, niso ji pa posvetili nikakršne pozornosti. In storili so prav! Italija ne ve ničesar o kakšnem sredozemskem paktu v gornjem obsegu in se poudarja, da dejstvo ne odgovorja resnici.

Udobnosti za železničarje

Belgrad, 3. julija. AA. Novi pravilnik o brezplačni vožnji na državnih železnicah za osebe drž. prometnih ustanov, ki je stopil v veljavo 1. julija t. l., daje temu osebuju namesto ukinjenih rezijskih kart za 10%no voznino teke ugodnosti:

1. pravico za železničarje in člane njegove rod-bine razen prejšnjih treh brezplačnih kart, ki ostane še dalje v veljavi, še do treh novih brezplačnih kart za zasebna potovanja, to je skupno 6 brezplačnih kart na leto;

2. čl. 13. tega pravilnika določa, da sme prometni minister aktivnim nameščencem in članom njihovih rodbin dovoliti v posebno upravičenih posameznih primerih tudi večje število brezplačnih voznih kart;

3. prometni minister sme v izjemnih primerih dovoliti brezplačno vožnjo tudi tistim prometnim uslužbenecem, ki nimajo pravice do brezplačne vožnje, ter spremljevalcem bolnih nameščencev ali bolnih članov njihovih rodbin;

4. otroci aktivnih nameščencev, ki stanujejo pri njih in redno obiskujejo šolo zunaj kraja njihovega stanovanja najdelj do 20 km. dobe stalne brezplačne karte za progo do kraja, kjer hodijo v šolo. Skupščinarji oblastnih skupščin, bolnišničnih fondov in delegati za glavno skupščino teh fondov in za oblastno skupščino pokojninskega fonda dobe brezplačne karte od kraja službovanja pa do mesta, kjer se skupščina odnosno seja vrše, in nazaj. Naposled imajo regulirani nameščenci drž. prometnih ustanov in člani njihovih rodbin za zasebna potovanja po železnicah v drž. eksploataciji 50%ni popust od redne tarife.

Zapisnega zagrebškega koadjutorja

Belgrad, 3. julija. m. Davi je prispel semkaj novi zagrebški nadškof koadjutor dr. Alojzij Stepi-nac. Odšel je se je takoj v nunciaturu. Tekom dopoldneva je bil pri predsedniku vlade, nato pa pri gradbenem ministru dr. Skerliju in pri ministru dr. Urmanskem. Nato je šel še k ministru za pravosodje Boži Maksimoviću. Popoldne ob 17.30 je bil sprejet v avdijenco pri Nj. Vel. kralju, kjer je položil predpisano prisego.

Narodna skupščina

Belgrad, 3. jul. m. Današnja seja narodne skupščine je bila radi medsebojnega obračunavanja poslanca Dragoviča od Jugoslovanske narodne stranke in bivšega socialnega ministra Ivana Puclja zelo burna, tako, da je moral predsednik dr. Kumanud uporabiti vse skupščinske zvonce v dvorani. Pred prehodom na dnevni red je bilo sporočeno, da je odbor proučil zakon o nestnih občinah in končal svoje delo. Predložil je skupščini svoje poročilo. Nalo je bilo prečitanih nekaj interpelacij, nakar je predsednik Kumanud izjavil, da je dobil od Dragoviča vprašanje, da so se v zadnjem času pričeli napadi na poslanca Jugoslovanske narodne stranke, proti katerim se oni ne morejo braniti. — Nato je bila sprejeta konvencija o unifikaciji meničnega prava. Prihodnja seja bo jutri dopoldne. Sprejemal se bo zakon o mestnih občinah.

Osebnosti vesti

Belgrad, 3. julija. m. Postavljeni so pri rudarskem glavarstvu v Ljubljani za rudarske višjega svetnika 4. pol. skup. 2. stopnje ing. Bogomil Felfelka, dosedanj svetnik 3. pol. skup. Pri rudarski šoli v Celju za ravnatelja te šole v 4. pol. skup. 2. stopnje ing. Kornelji Ferjančič. Pri ravnateljstvu drž. rudnika v Zenici je imenovan za ravnatelja 4. pol. skup. 2. stopnje ing. Ferdinand Sinkovec, dosedaj ravnatelj 5. pol. skup. Pri ravnateljstvu drž. rudnika Zabukovce je imenovan za rudarskega viš. pristava 7. pol. skup. ing. Franc Kenda, dosedaj rudarski pristav 8. pol. skup.

S kraljevim ukazom je napredoval za profesorja 6. pol. skup. na drž. srednji tehnični šoli v Ljubljani Vinko Petrič; z rešenjem prometnega ministra je upokojen Ivan Sotovešek, vlakovodja 8. pol. skup. Upokojen je tudi Anton Horjak, nadzornik 8. pol. skupine.

* *

Tokio, 3. julija. c. Vlada Saito je odstopila. Amsterdam, 3. julija. p. Tu so se raznese vesti, da je bil bivši prestolonaslednik iz Nemčije izgnan ter da se je pripeljal z letalom v Doorn.

Dunajska vremenska napoved. Oblačno, dež, nagnenje k nevihtam in soparno.

Gladovni štrajk v rudarskih revirjih

Ljubljana, 3. julija.

Takoj, ko je rudarsko delavstvo v revirjih zvedelo za nameravane redukcije mezd, kategorij, deputatov in drugih delavskih pravic, je dozoril v njem nenavaden sklep. V skrajnem obupu, ko nima več drugih bojnih sredstev, se je delavstvo odločilo za korak, ki ga je že pred 11 leti prvi pričelo japonsko rudarsko delavstvo, predlaskim pa ga je deloma uspešno izvedlo poljsko rudarsko delavstvo, to je za gladovni štrajk v rovin. Kot blisk je šlo v noči na danes po revirjih in po rovinah: v rudnike in njih ni nič jesti, dokler podjetje ne umakne krivičnih pogojev. Delavci so danes že pričeli v posameznih obratih izvajati, priključujejo pa se jim vedno novi. Rudarji ne prihajajo več iz rovin ter čakajo tam brez hrane in v mnogih primerih tudi brez vode. Že na shodih v Hrastniku, Zagorju in v Trbovljah so množice na-

migavale z medklici, da so pripravljene na skrajne korake, toda, da ne bodo napravile ničesar proti zakonu. Kaj so mislile pod temi koraki, se je izkazalo že danes: ljudje, ki so klicali, da raje poginejo lakote, kakor pa da bi umirali počasi ob beraških mezdah, so se danes pričeli zapirati v rove in so odločeni, da pomro tam naglo za lakoto, ako ne bo zadostno njihovim majhnim zahtevam, to je, da se nameravane krivične redukcije prekličejo.

Ta štrajk je prvi te vrste v Sloveniji in govori glasneje za obup delavstva, kakor kakšni drugi hrumni nastopi ali pravi štrajki. Pod vtisom, ki ga bo ta štrajk napravil v Sloveniji in državi in proti kateremu niti nobena sila ne bo mogla nastopiti, bo mogla najbrže kloniti tudi mogočna TPD, ako ne bo imela na vesti vse polno človeških življenj!

Zagorje, 3. julija.

Rudarji v Zagorju so začeli z gladovno stavko ob 2 popoldne. Ostali so v revirjih, kjer bodo tako dolgo, dokler TPD ne spremeni najnovejših odredb. Pravijo, da so pripravljene do skrajnosti. Javnost je na strani delavstva.

Hrastnik, 3. julija.

Danes zjutraj je šla prva tretjina rudarjev kakor običajno na delo. Ob 14 je prišla druga tretjina, da jih zamenja, a rudarji niso hoteli iz rovin v revirju Hrastnik in en del na Ojstrem. Med popoldansko skupino je šel na delo tudi lokalni predsednik druge rudarske skupine g. Ivan Bedenik, katerega so poslali javit, da ne gredo prej ven iz rovin, preden TPD ne umakne svojega zadnjega znižanja plač, pa četudi v rovin od glada umrejo.

Praznik dela in ljubezni

Vurberg, 3. julija.

Dvojno slovesnost so obhajali Vurberčani v nedeljo, dne 1. julija. Praznovali so 30 letnico župnikovanja g. duhovnega svetnika Alojzija Kokalja in blagoslovitev zastave delovne skupine Fantovske Katoliške akcije. Ves potek slovnosti je nazorno pokazal, kako tesne in priskrbe so vezi med vurberškimi farani in njihovim duhovnim očetom. Vsi stanovalci, zlasti mladina je kar tekmovala, da na čim lepši način pokaže svojo brezmejno vdanost in ljubezen ljubljenski voditelju. Dva lepa slavoloka s pomenljivimi napisoma sta bila postavljena pred župniščem in pred cerkvijo. Ob 9 je bil slovesen vohod jubilara v cerkev v spremstvu ptujkega prošta g. dr. Zagarja, prof. Stanka Cajnkarija in profesorja minoritskega reda p. Ivana Boboroviča. Drug za drugim so stopali pred jubilara: šolska mladina, fantje in dekleta, zastopniki vseh cerkvenih in prosvetnih organizacij ter so mu v vezanih besedah izrekli svojo vdanost in čestitke. Po vohodu v cerkev je prošel dr. Zagar blagoslovil prapor FKA. Sledila je pridiga g. prošta, v kateri je orisal delo in zaslug jubilara in govoril o važnosti dela v Kat. akciji. Nato je daroval jubilar slovesno sv. mašo ob asistenci prošta dr. Zagarja in prof. Cajnkarija in Boboroviča. Med mašo je krasno prepeval moški pevski zbor iz St. Janža. Po maši so se zbrali domači fantje, člani Fant. Kat. akcije in gostje v društveni dvorani k slavnostnemu zborovanju, katero je vodil in otvoril agilni prosvetni delavec Viktor Gašparič. Zastopnik škof. vodstva FKA iz Maribora je v lepih izjavah govoril o praporu kot simbolu versko-obnovitvenega pokreta. Po popoldanski službi božji pa se je v nabito polni društveni dvorani vršila slavnostna akademija. Akademijo je otvoril Viktor Gašparič ter v imenu Prosvetnega društva čestital jubilaru. Sledile so zopet prigodne deklaracije in lepo izvedeni simbolični prizori in pevske točke domačih pevcev in moškega zbora iz St. Janža. Slavnostni govornik Mirko Geratich pa je v lepih izjavah govoril o sodelovanju laikov z duhovnikom za versko obnovo družbe. Da je lepa in priskrba slovesnost izpadla tako lepo in naravnost vzorno, gre predvsem zahvala neumornima organizatorjema: Viktorju Gašpariču in članici Marijine družbe Malki Minihovi. Prav posebno pa moramo naglasiti, da so med slovesno sv. mašo pristopile dolge vrste fantov in deklet k mizi Gospodovi. Sv. obhajilo so darovali za ljubljene voditelja, da bi ga ljubi Bog še dolgo ohranil med njimi.

Komunisti pred sodiščem

Maribor, 3. julija.

Pred velikim senatom se je vršila danes razprava, za katero je vladalo v Mariboru neobičajno zanimanje. Zagovarjalo se je šest mladih ljudi zaradi komunistične propagande. Razprava se je vršila tajno, radi česar o poteku ne moremo podrobneje poročati. Veliki senat so tvorili predsednik vsa. dr. Tombak in prisodniki višji sodni svetniki Zemljčič, dr. Serbec, Habermut in dr. Kotnik. Obtožbo je zastopal državni tožilec dr. Hohnik. Na zatožni klopi so sedeli 28 letni učitelj v Mariboru Milan Aph. 24 letni učitelj v Mariboru France Vrnunč, 30 letni zasebni uradnik tovarne Rütgers v Hočah Valter Bürger, 20 letni učiteljskičnik iz III. letnika Franc Fijavž, 25 letni brezposelni zasebni uradnik Ivan Mladovan in 25 letni brezposelni obratovodja Pavel Vidic.

Apih in Vrnunč sta bila obsojena vsak na 6 mesecev strogega zapora, ostali 4 pa so bili oproščeni. Vidic in Mladovan sta bila izpuščena na svobodo.

Kulturni obzornik

„Osnovi nove škole“

Napisao dr. Stjepan Matičević, univ. profesor. Zagreb 1934 (sv. 1. Biblioteka »Škole rada« — ur. Salih Ljubunčić), str. 32, 8 Din.

Knjižica ima hvalevreden namen, da poda v informacijo in pobudo učiteljem, pa tudi v razmišljanje staršem v glavnih črtah bistvo in pomen pa delovne metode sodobne škole. Saj ravno ta škola zahteva čedalje več sodelovanja in pomoči od staršev oz. javnosti. Tak prikaz je tem bolj umesten, ker je v njej še vedno mnogo iskanja pravih vidikov in reševanje perečih problemov, ki zadevajo vse šolstvo sploh.

Pisatelj — priznan pedagoški strokovnjak — oriše najprej v splošnem ideologijo modernega človeka. Po njegovem je ta duševnost predvsem plod prirodoslovnih znanosti in njih uporabe, tehnike in industrije v 19. st. Samo da sedaj kultura in priroda nista v nasprotju, temveč mu tvorita višjo sintezo, v kateri se smatrajo fizični in psihični pojavi kot enakovredne sestavine vsega naravnega danega. Zato je ideal tako zvane »nove stvarnosti« nekak moderni naturalizem, zakaj izhodišče in cilj novega človeka je priroda kot dana totalnost in vseh prvinah in oblikah. Pri vseh svojih različnih simptomih negativne in pozitivne vrste pred in po svetovni vojni, pri vseh mogočih in nemo-gočih naporih in željah nosi ta nova stvarnost obeležje nekakega novoplatonizma in panteizma. Takšen totalni naturalizem se je podrobno kot na drugih duhovnih in kulturnih področjih (v umetnosti n. pr.) uveljavil tudi v šoli in vzgoji.

Iz tega vidika prirodnosti nam avtor nato predloži sintetično sliko ideologije nove škole (str. 17-20) — spričlo pisanosti in epremenljivosti zadevnih pojavov res težko in zaslužno delo. Spretno razvrsti karakteristične znake današnje škole ob nekaterih osrednjih pojavih ter jih poveže v verigo,

ki se ob koncu sklene kot zaključen krog. Prvi člen mu je pojem prirode kot potreba in program časa, kar se vidi že v učnih načrtih. Drugi je življenje in njega zakoni, tretji pa človek kot prirodnina, kot predmet empirično-psihološkega proučevanja. V skladu z življenjskim čuvstvom modernega človeka je želja po doživljanju in izražanju, zato je delotvorna aktivnost, ne samo telesa, ampak prav tako duševna, karakteristična tudi za njegovo šolo. Vsa kultura, vse delo v najširšem smislu je postulat nove pedagoške zamisli delovne škole s parolo: spontana, originalna, ustvarjalna, celo umetniška samodelavnost. Ker je treba nadalje pustiti naravi in njenim silam prost razmah, postane svoboda geslo in metoda sodobne vzgoje in škole. S tem je v zvezi zahteva po načelno individualni izgradnji polne, samostojne osebnosti in pa optimistično, filantropsko gledanje na otroka: vera v mladega človeka in njegov zdrav, po narodi pravilni vzpon. Dialektika idej pa dinamika gospodarstva i. sl. je privedla še do podurjanja socialne misli in orientacije v šoli, ki se zato močno socializira po duhu in metodah, kar je ena najznačilnejših posebnosti sodobne škole: saj gre celo do socialne morale in socialne vere. Končno se uveljavlja zopet klic po ukoreninjenosti vzgoje v domačih tleh, po nacionalizmu v šoli. S tem je krog oblikih in pedagoških vidikov in smernic z biocentričnega stališča skupne življenjske škole zaključen.

Prikaz je vsekakor res sistematsko izdelan in razumsko jasno podan. Bojimo se le enega. Iz sicer mojstrskega opisa bi vsled njega linearne zaokroženosti in lahke preglednosti nepoučeni utegnili dobiti vtis, da je današnja šolska gibanje nekaj enotnega, čisto homogenega, vseskozi dobrega, ko pa je vendar skupek tudi zelo heterogenih in celo nasprotujočih si naziranj in struj. Saj so se nekatere navedenih idej pojavile v zgodovini davno pred drugimi (n. pr. zahteva individualne svobode in socialna misel, verski moment in laiška ali brezbožna vzgoja v sovjetski šoli, nacionalna in internacionalna usmerjenost v šoli i. dr.), neglede na to, da so si večkrat tudi dejansko v globokem svetovnonazornem nasprotju,

tako, da jih ni lahko brez nadaljnega postavitvi v istovrstno logično zvezo, če naj imajo ti pojmi še svoj običajni pomen. Iz par mest (str. 15, 25 i. sl.) se to sicer da mimogrede nekoliko razbrati, ali za pravilno predstavljenost podoba bi bilo dobro seči še po drugih sredstvih prikazovanja, kot so časovna diferenciacija, miselno kontrastiranje, reliefni dvig najvažnejših stvari, uporaba senec in barvitosti glede na filozofska odn. politična izhodišča in končne cilje itd. Če bi se bil pisatelj sam bolj opredelil, bi bila slika še pridobila na ceni; a tudi če ni maral kritično označiti svojega stališča, bi bil ta nasprotja istotako lahko povezal s svojim izhodiščem prirodnosti, saj so tudi ona nujen izraz borbe kot prirodnega pojava v življenju človeštva.

Dr. L. S.

Lepa interna produkcija. Med raznimi učitelji glasbe zasluži posebno pozornost prof. Rado Miglič, ki je z velikim uspehom letošnje šolske leto poučeval več učencev. Metoda prof. Rada Migliča je svojevrstna in osnovana na pravilni pedagoški in glasbeni izobrazbi. Tako je mogel prof. Miglič ob zaključku šolskega leta povabiti zaključeno ljubljansko družbo in zastopnike javnosti k interni produkciji svojih učencev, ki je bila te dni v stanovanju g. Marčana v palači Viktorija. Nastopil je najprej 13-letni Rado Marčan na klavirju, ki ga je na gosli spremljal njegov bratranec, 11-letni Joško, nato pa gospa Marčanova. Vsi trije so dokazali, da jim je njihov učitelj razvil izvrsten glasben čut ter lep smisel za glasbeno umetnost. Mlademu Radu je prof. Miglič znal vzgojiti v enem samem letu veliko virtuosno spretnost. Gdč. Olga Leganova je s svojim nastopom dokazala, da premore glasbeno tvornico, ki jo morejo običajne škole dati učencem kvečjemu v treh letih, medtem ko jo je ona zmogla v enem letu. Gospa Mija Hofmannova pa je po enoletnem pouku — seveda ob primerni vnemi in resnem delu — dokazala, da se usposablja že za pravo umetnico z resnimi ambicijami. Toplo odobravanje vsem tem učencem je bilo nedvomno najlepša nagrada požrtvovalnemu prof. Migliču, ki se je izkazal kot resen, moderno misleč in moderno delujoč glasben učitelj.

Povsod isto mišljenje: pomaga zares!

Prhljaj izgine!
Lasje prenehajo izpadati!
Lasje spet rastejo!

Trilysin

BIOLOGIČNI NIKUM ZA LAŠE

Naša pot v Oberammergau

München, 29. junija 1934

»Oj le naprej, oj le naprej, dokler je še ceste kej.« tako so naši izletniki zapeli danes zjutraj, ko so brželi iz Hallstatta proti Ischlu, nekdanjem c. kr. letovišču in zdravilišču. Krasni hoteli, zdraviliški dom in cesarski grad pričajo o nekdanjih časih. Toda tudi sedaj je dobro obiskano zdravilišče. Po ogledu mesta in lepih parkov jo je »leteči Blej« ubral na zelene bregove St. Wolfgang-See, nad katerim močno dominira 1780 visoki Schaffberg z gorsko železnico. 15 km je dolgo njegovo obrežje, azurno zelena je jezerska gladina. Predno smo zapustili Salzkammergut, nas je pozdravil še Fuschl-See, ki se skriva v naročju Drachenstein (1269), na kar smo zdrknili v Salzburg.

Prav ljubeznivo nas je sprejel g. prior benediktinske kleti (St. Peterskeller), kjer so nam v mišnem srednjeveškem samostanskem »štibelcu« pripravili dobro kosilo in postregli s Prilaten-vinom. Ogledali smo si veličasten razgled z gradu, kamor nas je potegnila zobčasta železnica. Velika je sorodnost Salzburga z našo Ljubljano, tako lega mesta, razgled, stolnica itd. Komaj 4 km od mesta je nemška meja. Tu je tako avstrijski kot nemški kontrolni organ izjavil, da je to prvi izletniški autocar iz Jugoslavije. Kakor pred leti Prosvetna zveza na poti skozi Dolomite, tako je sedaj romarski odsek K. A. dosegel prvenstvo. 337 km je bila naša pot skozi Avstrijo, ki smo jo prevozili »levo«, sredi mostu čez Salico smo pa zavozili na desno, kakor pri nas. Priznati moramo, da so obmejne oblasti povsod silno prijazne do nas.

Zanimali so se le za cigarete in nam naročili, da ne smemo nemških bankovcev vzeti s seboj v Jugoslavijo za spomin. Najbolje je, če ves denar v Nemčiji pustimo... Mislim, da bo v večini ustregli njihovi želji. Po lepi bavorski ravnini smo kar plavalji in sredi popoldneva smo iz avtobusa vstopili v čolne na Kimskem jezeru ter stopili na »Gosposki otok«, kjer sta bila nekoč internirana slovenska karantanska plemiča Hotimir in Gorazd. Naši izletniki so obrtniki nad leskom in bleskom, nad razkošjem kraljevskega gradu, ki ga je po versajskem vzorcu zgradil nesrečni Ludvik II, bavorski kralj. Od marmornatega vestibula do sprejemnih dvoran, zlatih spalnic, do zrcalnega salona, vse se blesti, se sveti in košati z dragocennostmi, ki so edinstvene na svetu. Slikarji, kiparji, obrtniki-umetniki so desetletja delali, predno so pričarali to lepoto bodisi na stene, slike in kipe, opremo, marmor, porcelan, v svilo in preproge. Videl sem Versailles in sedaj že sedmič ta grad, pripoznati pa moram, da je, kar je dovršena, lepše ohranjeno tu kot tamkaj. Naše dame so le z vzkljico začudenja sledile od sobe do sobe.

Proti večeru smo pa obstali pred hotelom »Hofbräu« v Münchenu, ki je še vedno staro, prijetno mesto, ki v srednji Evropi diha največjo domačnost. Velika dvorana »Hofbräu« sprejema večer za večerom na tisoče prijateljev piva, saj ga dnevno iztočijo 12.000 litrov. Ostrmeli so naši izletniki, zlasti dame, ko so zagledale pred seboj literke »Masse«, kot najmanjšo mero zapeljive pijače. V prijetnem razpoloženju smo preživeli ta večer pod patronatom onega božanstva, ki ga Bavarci še vedno vneto časte.

München slovi kot umetniški center srednje Evrope. Zato tisti, ki si ne ogleda pinakoteke, pravzaprav res ne zna ceniti tega mesta. Skoraj 3 ure smo se mudili v dvoranih stare in nove pinakoteke. Slednja je sedaj spremenjena v razstavo modernih slikarskih umotvorov. Lepi originali Rafaelovih Madon, Fr. Filipo Lippi-a, Murilovi »Fankic«, Rembrandtov »Božič«, Rubensova »Poslednja sodba«, vse to čudovito vpliva na občinstvo. Tudi dvorane, polne grških in rimskih vaz in posod, so zelo zanimive.

Popoldne smo si ogledovali zanimivosti nemškega muzeja. Spustili smo se v rove, kjer kopljejo premog, sol in druge rudnine. Vse je v naravi, vse se giblje in vse je genetično urejeno. Ni čuda, da velja ta muzej kot najboljši tovrstni na svetu. Tri ure smo porabili za sprehod skozi te zbirke in vendar smo videli le dve tretjini naprav. Ob 6 zvečer smo mesto zapustili in po krasni avtomobilski cesti pohiteli mimo Starnberškega jezera, mimo samostana Ettal v Oberammergau. Polno tujcev, kot v lelemestu, na stotine avtomobilov vseh znamk in držav, ogromni avtobusi drve in mečejo iz sebe tisoče in tisoče obiskovalcev. Videti je, da je obisk ogromen, saj so zadnji teden morali štirikrat igrati.

(Dalje.)

»Skromne merice« piva, s katerimi postrežejo v »Hofbräu« v Münchenu.

— Pri obeh letostih vzbuja redna zdravilna uporaba naravne »Franz Josefove« grenčice jako delovanje črevesa in dela telo vitko.

Mariborske vesti:

Borne „kupčije“

Polletna bilanca mariborskega nepremičninskega trga je letos naravnost borna. Samo 32 izprememb je zabeleženih v knjigah in še od teh večina samo nakup odnosno prodaja parcel. — Hišnih prodaj je bilo v teh prvih šestih mesecih zelo malo, izvršile so se pa povečini le za neznatne zneske od 50.000 do 100.000 Din. Največji prenos je označen s 320.000 dinarji ter se je dosegel pri prodaji hiše št. 14 v Kerkovi ulici. Najdražja parcela se je prodala za 150.000 Din. Zanimivo je, da se je izvršilo precej prodaj nepremičnin med zakonci s prenosom lastninske pravice na ženo. Take „kupčije“ so sicer formalnega značaja, vendar se zabeležijo v zemljiški knjigi kot veljavne ter se plača od njih takozvani »desetke« in ostale dajatve, kakor od navadnih nepremičninskih kupij. Med prodajalci parcel je na prvem mestu mestna občina. Največ parcel se

je prodalo v katastralnih občinah Koroška vrata in Sv. Magdalena in sicer v gradbene svrhe. — Pri tem je zanimivo, da večina meščanov niti ne ve, da se deli področje mariborske občine kar na petero katastralnih občin. Prva se imenuje »Mesto Maribor« ter obsega področje starega mesta v okviru mestnega obzidja: med Dravo, Vodnikovim trgom, Strossmayerjevo, Gregorčičevo ulico, Trgom svobode in Kopališko ulico do Drave. Zapadno od tega pomenja je katastralna občina Koroška vrata. V njo spada celotno Koroško predmestje. Tretja katastrska občina nosi naziv Grajski marof ter se razteza severno od Gregorčičeve ulice pod Piramido in Kalvarijo. Vzhodni del se naziva »Grajska vrata« ter spada vanj del Grajskega predmestja z Meljem. — Peta občina Sv. Magdalena obsega vse mestne predelne na desnem dravskem bregu.

Katehetska razstava

Maribor, 2. julija.

Danes se je v Mariboru kot uvod v kongresne dni katehetov otvorila v dvorani Zadrugne gosposdarske banke katehetska razstava, ki nudi živahen vpogled v dejanje in snovanje naših katehetov, neutrudnih usmerjalec naše šolske mladine v nove življenjske zarje. Skrbne in večje roke so bile več dni neumorno na delu, da z okusom in finim smislom preuredijo dvorano v pestro razstavišče. Zgoraj na odru prelepa slika Presv. Srca Jezusovega, spodaj redko lepa podoba slovanskih apostolov sv. Cirila in Metoda, ob straneh sredi bujnega zelenja in brezštevlnih slik krasna prapora Marijinega vrta in mariborske delovne skupine FKA. Vse to bogato razstavljeno gradivo kaže neko smotno, ubrano in zaključeno urejenost dragocenih Fuglovih, Wiedermayerjevih, Schumacherjevih in Mink-Bornih slik od monokovske založbe Apel, potem drugih podob, zemljevidov ter neštetihih učnih katehetskih pripomočkov. Po mizah so razporejeni najizbranejši slovenski šolski molitveniki, razne katehetske pomožne knjige za risanje in nazorni pouk na temelju znane delovne šole, nabožne slikarice, nemške in hrvaške pomožne knjige, potem posebna miza s pravoslavno katehetsko literaturo. Precejšnje zanimanje bo gotovo zbudila tudi tako zvana Jaševa miza s katehetskimi nazorili od kaplana Karla Jaše iz Sv. Urbana pri Ptuj. Poučna in slikovita razstava ni samo strnjen prikaz literature, slik in praktičnih ponazoril, na katere je veroučitelj pri pouku navezan, ampak bo tudi lažjaku nudila obilo koristnega in lepega. Cirilovski tiskarni, ki je razstavo organizirala, pa gre najtoplejše priznanje in zahvala javnosti.

Pri ljudeh, ki mnogo sedijo, je delovanje čreves zmanjšano.

Čreva se pri njih le malokdaj izprazni, zaostala ne prebavljena hrana začne v njih gniti in kot prva posledica se pojavi nerazpoloženo, slede pa tudi težka obolenja celega organizma. Vse to pa lahko preprečimo na prav enostaven način, ako spijete dnevno na tešče po dve do tri čaše

ROGASKE

mineralne vode. Običajno zadostuje »Tempel« ali »Styria«, pri težkem zaprtju je pa treba vzeti »Donat«

□ Kresovi na Ciril-Metodovo bodo zagoreli na Meljskem hribu, na Piramidi in Halbartovem vrtu, katerega bodo zažgali mestni uslužbenci. Kres bo tudi pri Sv. Urbanu, katerega zažgo Kamničani.

□ Zborovanje Krščanske šole bo jutri na praznik sv. Cirila in Metoda v Karlinovi dvorani, Koroščevo 12, ob pol 20. Govornika: prof. P. Živornik in gospa Milica Grafenauerjeva iz Ljubljane. Starši in prijatelji krščanske vzgoje pridite!

□ Proslava zadržnega dneva bo, kakor smo že omenjali, v četrtek 5. t. m. v istem obsegu in na istem prostoru, kakor je bila določena za nedeljo. Zbirališče ob 16 na Rotovškem trgu, odkoder bo odhod v Koseskega ulico.

□ Žetev smrti. Znani mariborski obrazi legajo v grob. V bolnišnici sta umrli dve branjevi, 67 letna Marija Kajvek in 73 letna Ana Knapšič. — Istotam je preminul v starosti 47 let mojster Anton Erl. Bil je v Mariboru znan kot čevljar, pa tudi kot posebej, ki se je z marsikako zadovo pečal. Pred leti je izdal v slovenskem in nemškem jeziku celo knjigo »Babilonska uganja«, v kateri je skušal s posebnim številnim sistemom razvozlati skrivnostno vse umevnega občevalnega jezika. Svetila pokojnim večna luč!

□ Razpis mesta. Mestno načelstvo v Mariboru razpisuje mesto gradbenega inženjera. Prednost imajo prosilci, ki imajo državni tehnični izpit in nekaj prakse. Prošnje s prilogi je vložiti pri mestnem načelstvu do 25. julija 1934.

□ Velik vlom. V stanovanje zasebnega uradnika Ferda Leskovarja je nekdo vdrl s ponarejenim ključem ter odnesel razno zlatnino in ure v vrednosti okrog 5000 Din, povrhu pa še samokres in razne druge predmete.

□ Hruške prevladujejo. Novi del Glavnega trga je še vedno ponoči in podnevi zasaden od sadjarjev, ki pripeljejo blagodat svojih sadovnjakov na vozovih celo tam iz ljutomerske okolice. Sedaj so začele prevladovati hruške, dočim česnje izginejo. Radi tega se je cena česnje tudi dvignila ter jih plačujejo že po 2 Din liter.

□ Tujski promet v juniju. Minuli mesec se je zgledalo v Mariboru 1435 tujcev, ki so se mudili v mestu več dni. Od tega jih je bilo 656 inozemcev, med njimi 147 Avstrijcev.

□ Deca na morje. Včeraj dopoldne je odpotovala na morje otroška počitniška kolonija, ki jo pošilja Podmladek Rdečega križa. V skupini deklic je bilo tudi 37 otrok, ki jih je poslala na enomeščni oddih mariborska mestna občina.

□ Avtokar prispel. Snoči zvečer je prispel novi avtokar mariborske mestne občine, ki ga je v Ljubljani prevzela posebna komisija. Avtokar je tipa Saurer, karoserija pa je bila napravljena v Ljubljani. Po nekaterih poskusnih vožnjah se bo odpravil avtokar v prihodnih dneh na prvo daljše potovanje in sicer v Prago.

□ Nadaljevanje tlakovanja. Na Aleksandrovi cesti se nadaljuje tlakovanje ceste od Tomskevega drevovala do mestne meje v Krčevini. S posebnimi stroji so razdeli cestišče ter ga znižali, danes pa pričnejo delati tlakovalci. Tlak bo iz velikih granitnih kock.

□ Še tri metre... Previsoka podtalna voda je zopet ustavila dela pri kopanju novega vodovodnega vagnjaka v Betnavskem gozdu. Kopanje je zadnje čase precej napredovalo in manjkajo samo še trije metri do določene globine 20 m. Radi

previsoke vode se bo moralo pa zopet še čakati, dokler gladina podtalnice ne pade.

□ V vlaku ukraden. Med Ljubljano in Mariborom je nekdo okradel državnega upokojenca Andreja Šefa iz Ljubljane. Odnesel mu je aktovko, v kateri je imel poleg listin še 40.000 starih avstrijskih kron in 2500 Din. Tatvino je okradeni opazil šele, ko je izstopil iz vlaka v Mariboru. Sumi nekake mlajšega možkega, ki je pred Mariborom izstopil.

Ptuj

Nezgoda motociklisti. Skladistični trdnice s petrutino Reinhardt, 39 letni Herbert Daseh iz Ptuja, ki je vozil iz Vurberga proti Ptuj z motornim kolesom, je padel v cestni jarek in si zlomil ključnico.

Iz orožniške službe. Poveljnik ptujske orožniške čete major Milan Cvetkovič je premeščen iz Ptuja v Kranj. V soboto je imel svoje poslovilni večer v Narodnem domu pri prav dobri udeležbi Ptujčanov. V Ptuj je služboval pet let in ga bodo Ptujčani ohranili vedno v dobrem spominu.

Smrtina kosa. V ptujski bolnišnici je umrla posestnica Roza Zinko, stara 42 let, doma iz Koračice. Naj počiva v miru!

Ljubljanske vesti:

Ciril-Metodijski 8 dnevni misijon

po posvetitvi prve župne cerkve sv. Cirila in Metoda

Prvi dan osmine posvečenja je potekel pod globokim vtisom, ki so ga napravile verske slavnosti v soboto in nedeljo in v živi moči Ciril-Metodijske ideje. Udeležba slovenskega ljudstva je prekosila vse pričakovanje, dokaz, da ima naš narod zdrav naravni čut za zanj odredujoče vrednote.

V ponedeljek zjutraj so obiskali novo dušno-pastirsko ognjišče ver ki iz cerkve sv. Jožefa. Cerkevni govor je imel p. Anton Bukovič S. J., ki je poudarjal moč vere, ki sta jo oznanjala sv. Ciril in Metod. Oprti na to vero, so kljubovali naši predniki vsem sovražnim silam v zgodovini. Prav tako je za nas odločilnega pomena, da ostanemo zvesti veri naših apostolov in da damo v novem svetlušči dostojno čast Bogu ter da s prošnjo do Njega prevedemo milijone nevednih sobratov k edinosti vere. Pri sveti daritvi, ki jo je opravil frančiškanski provincijal p. dr. Gvido Rant, so peli pevci in pevke sv. Jožefa pod vodstvom pevovodje g. Lavriča. Zvečer ob 20 je posetila najmlajšo hčerko, mati vseh ljubljanskih župnij — stolna župnija sv. Nikolaja. Obisk je bil polnovernen izraz materinske ljubezni. Z življenjem in delom slovanskih apostolov naših očetov nas je seznanil stolni vikar g. Alojzij Košmrlj globoko in govorniško, kot je le njemu dano. Končal je: Kakor močnega svetilnika svetila pred nami moža globoke, iskrene vere, moža nesebične krščanske ljubezni, čista in brezmadežna v svojem značaju; globoko izobražena v svetni in božji modrosti; apostola Slovanov; stebra sv. cerkve. — Cerkevne obrede je opravil ob asistenci stolne duhovščine in gg. bogoslovcev arhidijakon stolni župnik gosp. kanonik dr. Tomaž Klinač. Prepeval je zbor stolnice, ki je pod odličnim strokovnim vodstvom msgr. Stanka Premrla pokazal, da je vreden matere vseh fara ljubljanske škofije.

Drugi dan osmine so nas obiskali oo. lazariši s svojimi verniki iz cerkve Srca Jezusovega. Pridigal je g. dr. Jože Gracar C. M. o temi: Sv. Ciril in Metod, vzor krščanske ljubezni do bližnjega. Poizkus reforme sveta brez ljubezni je prazen. Samo klic: »Kaj ljubezen! Dajte nam pravico!« pusti človeka suhega in praznega. Treba je ljubezni, in sicer dejavne ljubezni, ki sta jo pokazala sv. brata do vseh, dasi tudi v težkih preizkušnjah in težkih bojih. Sv. mašo je daroval novomeški prošt g. Karel Cerin, ki je po lihi sv. daritvi podelil slovesni blagoslov. Pel je domači cerkveni zbor. Zvečer je prišla obiskat novo faro, svojo nekdanjo podružnico, šentpeterska fara. Pri večerni slovesnosti je imel govor frančiškanski provincijal dr. p. Gvido Rant o temi: Sv. Ciril in Metod katoliška svetinika. Kakor je bil čas, v katerem sta živel sv. Ciril in Metod, odločilen za vero in kulturo Vzhoda in Zapada, tako je tudi sedanjí čas podoben tedanjemu. Tudi sedaj more ustaviti razkroj družbe le katoliško življenje; to pa bo, ako bomo častili svoje apostole, kajti narod, ki ne časti in posnema svojih svetnikov, ni vreden da živi. — Obrede je opravil šentpeterski župnik g. Janko Petrič s svojo duhovščino. Pel je šentpeterski cerkveni zbor, pod vodstvom g. Zdešarja. Obisk župnije matice sv. Petra, ene naistrajših župnij ljubljanske župnije, je dokazal odkrito veselje ob povzdigu ene izmed svojih podružnic v župno cerkev. Tretji dan osmine, v sredo, 4. jul., nas obiščejo gg. selezijanci z Rakovnika in Mladinskega doma na Kodeljevem. Ob 6 zjutraj bo

Kamnik

Lepe ceste imamo po mestu. S tem se Kamničani radi pohvalimo. Toda, kar je res, je pa le res. Sedaj so gladke in trde kakor beton. Ob krajih pa so pred kratkim navozili kupe novega gramozja, s katerim bodo posuli ceste in jih s tem seveda pokvarili, ker v poletnem času ne vidimo prav nobene potrebe, da bi jih morali venomer posipati. Morda se pojavi od časa do časa na cesti kaka vdolbina, ki jo lahko zakrpamo z drobnim peskom. Posuti bo treba samo del ceste na Klancu, mesto in Sutna pa v tem pogledu zaenkrat ne kaže nobenih potreb.

Celje

Prevoz in pogreb žrtve nesreče v Trstu. Oba celjska industrijala, Avgusta Pačhialla in Alojzija Kneza, prepeljejo danes z avtomobilom iz Trsta v Celje. Pogreb Alojzija Kneza bo jutri, v četrtek ob 15 iz mrtvašnice okoliškega pokopališča, pogreb Avgusta Pačhialla pa ob 17 iz mrtvašnice mestnega pokopališča.

Tujski promet pada. V zadnjem času tujski promet v Celju od meseca do meseca pojenja. V juniju je obiskalo Celje 809 tujcev napram 1053 v maju in 909 v juniju 1933.

Gad ga je pičil. 31 letnega posestnika Avgusta Skobernetu iz Krajncice pri Sv. Juriju ob juž. žel. je v ponedeljek, ko je delal v vinogradu, pičil gad v levi aredince.

Napad na kolesarja. V ponedeljek zvečer sta se peljala dva fanta iz Vojnika na kolesih proti Celju. Med potjo so jima zastavili pot in ju napadli z noži neznanci ter ju ranili, da sta morala iskati pomoči na rešilni postaji, nakar sta bila oddana v celjsko bolnišnico.

Kranj

Prenovitevna dela v kranjski župni cerkvi zelo lepo napredujejo. Delavci mojstra Železnika iz Most pri Ljubljani previdno krušijo omet, ki je pod krinko umetniško zakrivalo čisto, starodavno »kranjsko gotiko«. O freskah, ki so jih odkrili na stropu, smo že pisali. V kratkem se jih bo lotil prof. Strnen in jih obnovil v prvotnih barvah. V ponedeljek pa so ob vходу na obeh straneh odkrili dva napis, ki sta najbrž novejšega datuma, kakor kaže slog črk, vendar pa bosta, ki ju strokovnjaki prečitajo, povedala to ali ono zanimivost o cerkvi in njeni zgodovini. V desni steni, kjer bodo napravili vdolbino za spovednico, da ne bo silila tako v stransko ladjo, pa so našli v majhni jamici z vsaj peteto spravljene kosti — nekaj kosti in nekaj delov lobanj — zadnji ostanek pokopališča, ki se je nekoč razprostiral okrog cerkve. (Tudi pri prekopavanju kanala, ki bo tekkel vzporedno z ljudskim domom in Kušanovo hišo, so že izkopali veliko napol preperelih kosti — dokaz, da je bilo staro pokopališče precej obsežno). — Dom sv. Kancijana in tovarišev počasi pridobiva nazaj svoje pristno, znamenito lice in ko bodo čez kakke tri tedne — kakor pravi mojster Železnik — vsa dela končana, nihče ne bo več dvomil, da so bila vsa ta dela potrebna in — uspešna.

Sport

Naš maratonec Šporn je dosegel rekord

V nedeljo so se vršile v Zagrebu lahkoatletске tekme za prvenstvo Jugoslavije. Bil je to prvi del tekmovanja poedincev, kar se prvi drugi del kasneje. Prireditelj je zelo motil dež, zato so bili doseženi, izjemni maratonskega teka in hoje na 25 km, elabi časi. Toda naš odlični tekač Stane Šporn je pretekel maratonsko progo v sijajnem času in je dosegel najboljši čas, ki ga je kdaj dosegel kak Jugoslovian. Maratonski tek moramo prištevati najtežjim tekom in najtežjim tekmam sploh, kajti tekač mora preteči 42.195 km dolgo progo, ki stavi na vsakega tekmovalca izredno težke pogoje v precej ostrem tempu. Da mora biti maratonski tekač popolnoma zdrav, o tem ni nobenega dvoma. Poleg tega mora biti dobro treniran, vztrajen, izredno živah in odporen, sploh tak sportnik, kakršnih je malo na svetu. Saj imajo posamezne države prav malo maratonskih tekačev. Za zagrebški maratonski tek se jih je prijavilo 7, startalo pa jih je samo 5. Že sama udeležba pove več kot dovolj, kako težka je maratonska proga. In kljub temu moramo biti z udeležbo naših maratoncev veseli, najbolj pa seveda z našim Stanetom, saj je on prvi Slovenec, ki je poslal našo lahko atletiko z maratonskim tekom na balkanski olimpijadi in ki je tudi na mednarodnih tleh častno zastopal barve naše države. Najbolj pa je razveseljivo dejstvo, da je on prvi Jugoslovian, ki je prišel na tej težki progi pod 3 ure. Kar pomislite, kaj se pravi teči 42 km in to neopretrgom in še s precej ostrim tempom. Srednje dober kolesar mu jedva sledi.

Letošnji maratonski tek se je pričel ob osmih zjutraj. Šporn je že v začetku, takoj po startu začel ostro teči in takoj je bilo videti, da bo dosegel rekordni rezultat. Do obrata, kjer je polovica proge, je rabil Šporn 1 uro 22 minut. To je sijajen čas, ki ga je dosegel naš maratonec in ki je garantiral za rekorden uspeh. Toda dež in tempo, ki ga je držal Šporn, je bil tako oster, da je moral proti koncu popustiti in kljub temu je dosegel najboljši čas, ki ga je kdaj dosegel kak Jugoslovian; če bi se vodila lista rekordov o maratonskih tekih, bi zopet zaznamovali nov jugoslovanski rekord. Najbolje pa je imponiral Šporn ob koncu teka, ki ga je še pospešil ter je prišel razmeroma svež na cilj. Za maratonsko progo je porabil naš Šporn 2 uri 59 minut. Sijajen uspeh, rekorden uspeh, za katerega mu tudi mi najiskrenejše čestitamo.

Drug rekorden uspeh, ki je bil dosežen na tem delu prvenstva, je hoja na 25 km. Omenjen progo je prehodil Stanislav od zagrebškega »Marathona« v času 2 uri 20 minut in 14 sekund. Naslov prvaka države si je priboril poleg Šporna edino Stanislav, ker so bili v ostalih panogah doseženi slabi rezultati.

V suvanju krogle z obema rokama je zmagal dr. Naračić (Concordia) z metom 25,38 m.

V metu diska z obema rokama je zopet prvi dr. Narančič z metom 70,86 m. Naš Dobovšek je na drugem mestu z znakmo 68,91 m.

V metu kopja z obema rokama je prvi Miloš (Concordia) z metom 85,90 m.

Skok v daljavo brez zaleta je prinesel zmago dr. Narančiču s skokom 2,72 m.

V skoku v višino brez zaleta je zmagal Bučič (Concordia) brez konkurence s skokom 1,25 m (?). V balkanski štafeti (800, 400, 200, 100) je zmagal Hask.

Štafeta 4 × 400 m je prinesla zmago Concordiji s časom 3 : 42.

*

Lahkoatletski dvomatch Ljubljana—Zagreb. Kakor poročajo zagrebške »Novosti«, se vršilo neslužbeni razgovori med Zagrebom in Ljubljano za izvedbo dvomatcha med lahkoatletskimi reprezentancama omenjenih mest. Dvornatch bi se vršil 15. ali 22. julija v Zagrebu.

Lahkoatletski tečaj se vrši te dni v Zagrebu, ki ga prireja Jugoslovanska lahkoatletska zveza. Tečaja, ki se je pričel v nedeljo in ki bo trajal 14 dni, se udeležuje vsa skupaj 15 tečajnikov in sicer je največje Slovenec od klubov Ilirije, Primorja, dalje mariborskega Maratona, Zelenoščiča in Maribora, en zastopnik iz Celja; dalje so zastopniki vsi trije belgijski klubi, en zastopnik PSK iz Pančeva itd. Najslabša je udeležba iz Zagreba, ki je poslal samo enega tečajnika in sicer »Makabi«. Potem se bodo pa Zagrebčani še čudili, zakaj pri njih lahka atletika ne uspeva. — Tečaj je denarno izdatno podprlo ministrstvo za telesno vzgojo naroda. Namen tega tečaja, ki je prvi tovrstni tečaj pri nas, je, da se pobliže seznanijo člani posameznih klubov s teorijo in metodiko lahke atletike in da se usposobijo za vodstvo sekcij in trening članov. Tečaju želimo tudi mi obilo uspehov in da bi tečajniki svoje znanje, ki si ga bodo pridobili v Zagrebu, pridno uporabljali v svojih klubih.

Ljubljanska zimsko-sportna podzveza. Sela uprav, nega oddaja bo v petek, 6. julija ob 20 v damski sobi kavarne »Emone«.

LTPP. Službeno. Danes ob 18.30 v posebni sobi restavracije Emone seja upravnega odbora. Za vsa ljubljanske odbornike obvezno.

LTPP. Službeno. Navzoči gg. dr. Bajec, Grünfeld, Nagy E., Piccoli, Gerziničeva, Nemeš, Horvat, Zornada, Zeleznikar, Lukič. Odšel je od preklipa vrši vse poslovanje podzveze eksekutiva: dr. Bajec, Piccoli, Gerziničeva, Nagy E., Zornada, Grünfeld ter ima vseh ozihrh polnomoč. — Na znanje se vzame dopis J.T.T.S. kateri potrjuje dogovor glede državnega prvenstva v Ljubljani 8. in 9. decembra. Na manje se vzame demisija g. Vekoslava Iskre na mesto II. podpredsednika. Njegovo mesto zavzame g. mr. ph. G. Piccoli. Glasom sklepa iste seje je odšel podzvezni tehnični referent in kapetan g. mr. ph. G. Piccoli. Ljubljana, Orožnova 3, na katerega je pošiljati vsa poročila o turnirjih itd. Klubi se pod prejšnjo suspenzo pooblašajo opozarjajo, da poravnajo svoje obveznosti. Seje se vrše do preklipa 14 dnevo.

Posiv vesterem. Mariborski vlaški klub mora v najkrajšem času zaključiti uvrstitve posameznih tekmovalnih skupin za I. mednarodno vlaško tekmo dne 5. avgusta ob priliki Mariborskega tedna in izdati tiskani tekmovalni red. Zato pošilja vse vlaške tekmovalce, da se nemudoma prijavijo v sportni trgovini B. Divjak, Maribor, Glavni trg, ker se na naknadno prijave ne bo moglo več ozirati. Dolej se je prišlo za nad 80 vlaške tekmovalcev, kar je za Maribor pač lepo število.

Sport v Celju. Prijateljska nogometna tekma med celjskimi akademiki in old boy SK Celja je bila v ponedeljek zvečer na Glaziji. Zmagali so akademiki v razmerju 4:2 (1:1). — Današnji nogomet. Nocoj ob 18 bo na Glaziji prijateljska nogometna tekma med celjskimi akademiki in srednješolci.

Sportni in kolesarski klub »Mistinja« v Slovenj Gradcu priredi v nedeljo, 8. julija svoje prvo kolesarsko dirko na progi Slovenj Gradec—Mistinja in nazaj v dolžini 27 km. Pričetek te dirke bo ob 13.30. Ob 15 so bo vršila polovica dirka, ob 15.30 pa bo obhod vseh sportnikov, dirkačev in članov motosekije z godbo po mestu. Start in cilj obeh dirk kakor tudi obhoda je pred restavracijo Čajkno »Hotel Balkan«. Vse kaže, da se bo komaj ustanovljen klub res živahno razvijal in interesi pri merodajnih študentih so precejšnji, naj se prireditve udeležijo tudi komandant kolesarskega bataljona g. podpolkovnik Jaklič iz Ljubljane.

Ali ste že poravnali naročnino?

Velik požar pod Kamniškimi planinami

Kamnik, 3. julija.

V nedeljo je bila v Kamniku goslika veseli- ca. Sredi najboljše razpoloženja pa so ljudje okrog 22 opazili visoko pod Kamniškimi planina- mi velik ogenj. Šele sedaj se je zvedelo, da je po- gorelo gospodarsko poslopje na Javorju št. 9, v občini Gozd. ki leži okrog 700 metrov visoko na široki vrsti hribov med Črno in Tuhinjsko dolino. Poslopje, ki je postalo žrtev plamenov, leži popol- noma na samem, precej daleč od drugih hiš v Ja- vorju, in je last vdove Ivane Urhove.

Hiša je zidana in krita z opeko, nedaleč od nje pa je bilo veliko gospodarsko poslopje s sked- njem, listnico, hlevom in kaščo. Tik poleg hiše je še drvarnica in ovčja staja. Vsa ta poslopja so bila krita s slamo in dobro oskrbovana. V hiši je šest otrok, najmlajši je star 12 let.

Ogenj je izbruhnil nekje na sklednjo. Prva ga je opazila gospodinja, katero je prebudila nenadna svetloba, da je hitela pogledat k oknu. Takrat je bil v plamenu že ves osrednji del strehe. Ogenj se je tako naglo razširil po slamnati strehi, da so bila vsa gospodarska poslopja naenkrat v ognjenem vrtilcu. Iz bližnjih Sel so takoj prihiteli vaščani na pomoč, vendar pa o gašenju tod ne more biti go- vora, ker primanjkuje vode, orodja pa ne morejo spraviti po strmini na hrib. V prvem razburjenju se niti niso mogli odločiti, kaj naj najprej rešijo. V ovčaku so meketale ovce, v hlevu je mukalo

govedo, gorela je kašča in v njej so imeli domačini vsa živila. V sklednjo je spal domač sin, ki se je komaj rešil iz gorečega poslopja, ker so bila vrata na sklednjo zaklenjena.

Pri nevarnem reševanju se je vendarle posre- čilo odpreti hlev in rešiti iz njega dve kravi, ena pa je ostala v hlevu in zgorela. Pa tudi rešeni kravi je ogenj že tako poškodoval, da so ju mo- rali zaklati. V ovčji staji je zgorelo pet ovac, ka- terih niso mogli rešiti. Zgorelo je tudi 21 kokoši, v kašči pa precej žita, masti in vsa živila. V sked- njo je ogenj uničil več voz sena in vse gospodarsko orodje. Zaradi hudega ognja in vetra je bila ve- lika nevarnost, da se ogenj preseli tudi na stano- vanjsko hišo, ki je bila le šest metrov oddaljena od gorečih poslopj. Ljudje so storili vse, kar so mogli, da so obvarovali poslopje pred katastrofo in ohranili Urhovi družini vsaj streho nad glavo. Vse ostalo pa je do tal pogorelo. Ker je pogorišče v neposredni bližini gozda, je ogenj dosegel tudi par dreves, da so grizla goreti. K sreči pa se ogenj ni razširil naprej v gozd.

Kako je našel ogenj na samotni kmečki do- mačiji, dozdaj še niso mogli ugotoviti, skoro goto- vo pa je bila vmes kakšna neprevidnost. Škoda je seveda velika in jo cenijo na 100.000 Din. Urhova družina je prizadeta tem huje, ker škoda ni krita z zavarovalnico. Vsa gospodarska poslopja so bila zavarovana komaj za 345 Din.

Občinske volitve v Komendi

Za 1. julij so bile razpisane volitve v ponovno povečani občini Komendi, ki je zdaj največja ob- čina v kamniškem okraju. Šteje namreč 4305 pre- bivalcev. Volivcev je v veliki komendski občini 1174. Za tako razsežno občino je treba pač mnogo dobre volje in skupnosti vseh občanov, da se bo mogla gospodarsko utrditi in lepo napredovati. Gotovo so samo ti cilji vodili zastopnike obeh prejšnjih nasprotnih list, da so za nove volitve se- stavili kompromisno listo in razdelili mandate po čistem sorazmerju pri jesenskih volitvah oddanih glasov. Takrat je dobila Streinova lista dve tretji- ni oddanih glasov in ima tudi zdaj 16 odbornikov, nacionalna stranka pa 8. Naslednja lista je bil bivši poslanec g. Ivan Strein, posestnik v Kaplji vasi, na prvih mestih liste pa so še Franc Škofic iz Kaplje vasi, Anton Stebe iz Zaloga in Ivan Dožman iz La- hovič. Peti in šesto mesto v upravi pripada od- bornikom JNS Ferdu Vodu in Jožetu Hočevarju.

Ker je bila vložena kompromisna lista in so bile tako volitve samo formalnega značaja, je zna- šala udeležba pri volitvah samo 46%. Volilo je vsega 544 volivcev. Udeležba iz oddaljenejših vasi je skoro popolnoma izostala, posebno, ker je vse dopolne deževalo. Nekateri vasi, zlasti Podgorje, Suhadole in Tunjice, imajo do volišča 5—7 km, za- to so volivci rajši ostali doma. Skoro dosledno so se vzdržali volitev člani JNS in tudi oba člana uprave nista šla volit.

V občini Kamniški Bistrici je predsednik vo- livne komisije naznanil sledeči izid volitev: ude- ležba 582 volivcev, oddanih glasov za listo Janeza Pavlina (JNS) 311, za listo Jožeta Koširja 271.

Koledar

Sreda, 4. julija: Urh, škof; Berta, devica. — Zadnji krajec ob 21.28. Herschel napoveduje dež in hladno vreme.

Novi grobovi

† V Ljubljani se je v torek ob 6 zjutraj po daljšem bolehanju preselila v večnost v 66. letu starosti Marijina sestra Monika Papež. Rodom iz Mirne na Dolenjskem je 38 let zvesto in udano vršila poklic bolnišnice sestre in mnogo je tistih, ki se bodo s hvalečnim srcem spominjali, kako jim je z dobroto in usmiljenjem lajšala njih bolezensko gorje. Poleg tega pa je vedno in povsod skrbela za duhovno pomoč. Pogreb pokojne Marijine se- stre bo danes ob pol 6 z Vidovdanske ceste 9 na pokopališču k Sv. Križu. Pokojnica je bila sestra sedanjega voditelja Vincentinuma, kateri izrekamo naše globoko sožalje. Pokojni sestrini naj bo Večni obilen plačnik!

† Na Viču je umrl v cvetu svoje mladosti zo- botnik g. Vilko Kozina. Pogreb bo v sredo ob 1/2 zvečer in se naprošajo zobotehnik, da se po- greba svojega tovariša udeleže. Simpatičnemu mla- denčcu ohranimo blag spomin! Zalujočim svojcem naše iskreno sožalje!

Osebnosti

— Glavni urednik »Slovenca« g. dr. I. Ahčin je nastopil z današnjim dnevom dopust.

— Na ljubljanski teološki fakulteti je bil 30. ju- nija promoviran za doktorja teologije g. Fr. Am- brožič, škorno čestitamo!

— Promoviran je bil na Aleksandrovi univerzi v Ljubljani za doktorja filozofije g. Milan Grošelj, profesor na drž. klas. gimnaziji v Mariboru. Iskreno čestitamo!

Ostale vesti

— Prijave drž. upokojencev za prejem drag. doklad. Dravska finančna direkcija v Ljubljani ob- javlja: Finančno ministrstvo je izdalo pod številko 81700-11 od 16. junija, t. l. odločbo, da bodo državni upokojenci (upokojenke, vdove in sirote drž. usluž- bencev) v bodoče morali zaradi kontrole predlagati fin. direkcijam predpisane prijave za prejem dra- ginjskih doklad samo po enkrat na leto in sicer vsako leto v začetku meseca oktobra. Odslej torej meseca aprila drž. upokojenec ne bo treba več predlagati pri prijavi. Finančni direktor: dr. Valja- vec I. r.

— Novo vodstvo Jugoslovenske akcije. Na kon- gresu Jugoslovenske akcije, na katerem je bil spre- jet enoglasen sklep, da Jugoslovenska akcija še na- prej deluje kot politični pokret, je bilo odobreno delo dosedanjega vodstva in izvoljen nov centralni odbor, iz katerega so prišli v direktorij: dr. Stuhl- hofer, odvetnik iz Zagreba, Luka Kostrenčič, časnika- r iz Zagreba, dr. Juraj Korenčič, zdravnik iz Za- greba, Danilo Bulović, profesor iz Beograda, Veli- bor Jović, profesor iz Beograda, Vladimir Velmar- janković, književnik iz Beograda, dr. Vinko Mikuli- čič, odvetnik s Sušaka, Marko Kranjec, inženjer iz Skopja, in Konstantin Čutuković, inženjer iz Osjeka.

— Novi vojni red za 1935-36. Tujsko-prometna zveza (Putnik) v Mariboru poroča, da se bo vršila v prvi polovici meseca avgusta pri generalni direk- ciji drž. železnice v Beogradu konferenca za novi vojni red in prosi vse tujsko-prometne ustanove njeneja teritorija (bivša mariborska oblast), naj ji sporoče najkasneje do 5. t. m. pismeno predloge,

katere bi bilo upoštevati pri sestavi novega voz- nega reda za 1935-36.

— Glasbene šole, pevce, glasbene kroge in go- jence glasbenih zavodov opozarjamo na pravkar izišli »Glasbeni besednjak«, ki ga je sestavil Dušan Sancin, učitelj Glasbene Matice v Celju. Cena Din 12.—, dobi se v Jugoslovanski knjigarni in Ljubljani. Besednjak obsega bogato število glasbenih izrazov, katere mora vedeti vsak glasbenik, ozir- naj bi jih znal vsak prijatelj glasbe. Je strokov- njaško sestavljen v abecednem redu izrazov, ka- terim je pridejana še izgovorjava istih, da jih pravi- lno izgovorjamo, kar je tudi važno. Izrazi so italijanski, nemški, francoski, španski, grški itd. Ker nimamo drugega tovrstnega tolnača glasbenih izrazov v slovenskem jeziku, je pričujoči slovarček kar najbolj dobrodošel in ga prav toplo priporo- čamo. Ravnatelj drž. konservatorija, g. M. Hubad, se je o tej brošuri izrazil: Slovarček je vzorno urejen po tvari in vseh izrazov italijanskih, fran- coskih in nemških in so prestavljeni v pravilno slo- venščino. Knjižica bo izvrstno služila kot učilo na vseh glasbenih šolah in jo istim toplo priporočamo.

— Pri lenivosti črev, boleznih na jetrih in žolču, odebelelosti, protinu, kataru v želodcu in črekih, oteklini notranjosti de- belega črevesa, obolenju zadnjega črevesa odstranjanja naravna »Franz-Josef« grenčica naglo vsako zastajanje v organih spodnje- ga dela telesa in to brez bolečin Dolgo- letne izkušnje v bolnišnicah dokazujejo, da raba »Franz-Josef« vode izbornu urejuje delovanje črev.

— Zagreb je imel preteklo leto 12.420 ljudsko- šolskih učencev. Kljub temu, da ima Zagreb nič manj kakor 27 ljudskih šol, so vendar že preteklo leto postale pretesne za ogromno število učence se mladine. Saj je bilo preteklo leto na vseh teh šolah vpisanih 12.420 otrok. Uspeh šolanja je bil še neka- ko zadovoljiv, kakor poročajo zagrebški listi. Občuti pa se močno pomanjkanje prostorov in tudi učitel- skih moči.

— Smrtna posledica razburiljive nogometne tek- me. Sportna strast se utegne dostikrat razviti v pravo podivjanost, kakor se je to zgodilo v nedeljo zvečer v trgu Tesliću v Bosni. Popoldne sta tam igrala tekmo športni klub »Hrabri« iz Teslića in klub »Union« iz Ušore. Ze tekma sama je bila bur- na. Prišlo je do pretepoz med pristasi enega in dru- gega kluba. Na tekmi je zmagal »Hrabri«. Zvečer so se v neki gostilni sestali pristasi zmagovalnega kluba, da proslave zmago. Med njimi je bil tudi krojač Tomašević. Ko je bilo veselje zmagovalcev na višku, so prišli v gostilno pristasi premagane- ga kluba, med katerimi je bil tudi Pero Dodič iz Te- snja. Takoj je prišlo do prerekanka, ki se je razvilo v pretep. Nekdo je ugasnil luč, naka se je pretep na- daljeval v temi. Ko so prihiteli orožniki in napravili mir, je ležal na tleh krojač Tomašević mrtev z raz- paranim trebuhom. Preiskava je ugotovila, da ga je ubil Dodič, ki je svoj zločin tudi priznal. Dogodek je zbudil med vsem prebivalstvom in med pošteno sportno javnostjo veliko ogorčenje.

— Pri slabosti je naravna »Franz-Josef« vo- da prijetno učinkujoče domače zdravilo, ki znatno zmanjšuje telesne nadloge, ker se izkaže že v malih količinah koristno

Jarenina

Jožeta Šumenjakovega ni več med živimi. Pač nihče ne bi mogel slutiti, da bo ta krepki fant tako hitro postal žrtev smrti. Pred dobrih 3 tedni je zbolel, ker pa se bolezni ni hotela zboljati, se je zatekel iskat zdravja v mariborsko bolnišnico, kjer pa je že po nekaj dneh umrl, star šele 27 let. Z rajnim Jožetom smo zopet izgubili vrliga in vzornega fanta. Bil je eden izmed onih redkih, ki so se postavili na čelo fantovskega katoliškega gibanja v Jarenini. Marljivo je delal v prosvetnem društvu. Bil je lajnik fantovske KA v Jareninski župniji in kot tak močna opora versko obnovitve- nemu pokretu. Bil je fant, na katerega smo se lahko vedno zanesli, vsako še tako zaupno nalogo je vedno vestno in zanesljivo izvršil. Zemeljske ostanke pokojnika je mestni pogrebni zavod pre- peljal na praznik sv. Petra in Pavla v Jarenino. Nje- gov veličastni pogreb je pokazal, kako je bil pri vseh priljubljen in kako ga so spoštovali. Pogreba so se udeležili tudi zastopniki F. K. A. iz sosednjih župnij. Pred cerkvijo je spregovoril rajnemu v slovo prisrčne besede Jareninski dekan in častni kanonik g. Čížek, združena moška zbor iz Jare- nine in Sv. Jakoba sta zapela žalostinko. Razvil se je dolg spreved, kakršnega v Jarenini že dolgo ni bilo. Spreved je vodil in opravil pogrebne obre- de kanonik Čížek ob asistenci monsignora Vre- žeta, kateheta Avgusta Šparla in domačega ka- plana Poteka. Ob grobu so rajnemu Jožetu go- vorili v slovo zastopnik škof. vodstva F. K. A. Mirko Geratič, zastopnik delovne skupine FKA iz Sv. Jakoba v Slov. gor. Hanžič in domači kaplan Poteka. Moški zbor je še zapel »Vigred se po- vrne« in končno še mešani zbor žalostinko. S teškim srcem smo se poslovili od sveže gomile, ka- tera je zakrila zemeljske ostanke idealnega fanta. Jože, počival v miru! Zalujočim bratom, sestram in staršem pa naše globoko sožalje.

Velika tuba
NIVEA
PASTA ZA ZOB
čudovita po okusu
neprekosljiva v učinku!

Gospodarstvo

Drž. finance v aprilu in maju

Finančno ministrstvo objavlja podatke o drž. dohodkih in izdatkih v prvih dveh mesecih teko- čega proračunskega leta. Iz teh podatkov je raz- vidno, da so znasli izdatki spošne državne uprave v prvih dveh omenjenih mesecih 820,3 milj. Din (proračunska vsota za ta dva meseca je znašala 1.152,4 milj. Din). To pomeni, da je bil proračun izdatkov izvršen s 71,2%. Važna je ugotovitev, da so bili izvršeni predvsem osebni izdatki, dočim je bil v stavbnih izdatkih zastoj, kar dokazujejo tele uradne številke. Proračun za osebne izdatke 628,8 milj., faktično izdano 592,4 milj., torej 94,24%, materialni izdatki po proračunu 523,8 milj., fak- tično 227,8 milj., ali 43,5%.

Državni dohodki so v prvih dveh mesecih proračunskega leta (april—maj) znašali 1.029,1 milj. (proračun za to dobo 1.152,4 milj.) Din in je bil torej proračun efektuiran s 89,3%. Pri teh dohodkih je zlasti važno, da se je izredno pove- čala vsota, ki jo daje prometno ministrstvo glavni državnim blagajni, samo državne železnice so poslale 117 milj. Din, po proračunu 5,0 milj. Din.

Državna gospodarska podjetja izkazujejo do- hodkov 517,8 milj. (proračun 607,1 milj.), faktični dohodek 85,3% proračuna, izdatkov pa 370,8 milj. (proračun 542,8 milj., faktični izdatki 68,3% pro- računa).

Za večje trgovinske stike z Bolgarijo. Včeraj smo poročali o trgovinski pogodbi med kraljevino Jugoslavijo in Bolgarijo, ki je stopila v veljavo dne 1. julija. Zeleti bi bilo, da bi naši interesi posve- tilo trgovskim stikom z Bolgarijo čimveč pozornosti in v čim večji meri izkoristili ugodnost nove po- godbe. Izvozniki, ki iščejo v Bolgariji zastopnike, naj se obrnejo na Solijski zbornico, ki ima za te svrhe poseben oddelek. Naslov je: Trgovsko-Indu- strialna Kamara, Solija.

Konec poravnave. Gašpar Jožef, trgovec v Mur- ski Soboti; Sajko Anton, mizar v Mariboru, Strel- ska ulica. V zvezi s Dermoto Alojzije, trg. v Ze- leznikih, se poravnalni postopek ustavlja, ker ni nihče došel k poravnalnemu naroku.

Borza

Dne 3. julija.

Denar

Neizpremenjeni so ostali tečaji. Amsterdam, Bruselj in Curiha, popustili so Berlin, New York in Pariz, narasli pa so tečaji Londona, Prage in Trsta.

V zasebnem kliringu je avstrijski šiling na ljubljanski borzi narasel na 9,35, dočim je na za- grebski borzi popustil na 9,17. — Grški boni v Za- grebu 29,90—30,60 (30,25). — Angliški funt je v Zagrebu popustil na 253 zaklj. — Španska pezeta v Zagrebu zaklj. 6,35.

Ljubljana. Amsterdam 2312,63—2323,99, Berlin 1294,58—1305,38, Bruselj 795,79—799,73, London 171,75—173,35, Curih 1108,35—1113,85, New York 3380,50—3408,76, Pariz 224,82—225,94, Praga 141,40 do 142,26, Trst 292,01—294,41.

Promet na zagrebški borzi 31.631 Din. Curih. Pariz 20,28, London 15,53, New York 307,50, Bruselj 71,80, Milan 26,37, Madrid 42,05, Amsterdam 208,625, Berlin 117,25, Dunaj 73,01 (priv. 57,60), Stockholm 80, Oslo 78, Kopenhagen 69,40, Praga 12,765, Varšava 58,10, Atene 2,93, Carigrad 2,48, Bukarešta 3,05.

Vrednostni papirji

Ljubljana. 7%, inv. pos. 71—71,50, agrarji 37 do 38, vojna škoda 304—306, begl. obv. 54—54,50, 8% Bler. pos. 61—61,50, 7% Bler. pos. 55—55,50, 7% pos. Drž. hip. banke 67—68, Kranj. ind. 250 bl. Zagreb. Drž. papirji: 7% invest. pos. 71 den., vojna škoda 307—308, 7. 307—308 (306), 9. 307 do 308, 6% begl. obv. 54—54,50, 8% Bler. pos. 61 d., 7% Bler. pos. 55,75—56 (56), 7% pos. Drž. hip. banke 67 den. — Delnice: Priv. agr. banka 212—215, Osj. sladk. tov. 145 bl. Osj. livarna 150 bl., Impeks 50 den., Trboveljska 90 bl. Belgrad. Drž. papirji: vojna škoda 305—305,50 (305,50, 304), 9. 307—307,50 (307,50), 6% begl. obv. 54,30—54,75 (54,75, 54,15), 8% Bler. pos. 62,25 bl., 7% Bler. pos. 55,75—56,25. — Delnice: Priv. agr. banka 213—214 (215).

Žitni trg

Nova pšenica prihaja sporadično po vagonih na trg, žetev je v teku in posamezne mlavec so se že začele, toda splošna mlavec se bo šele začela drugi teden. Položaj postaja vedno bolj ugoden, ker se obeta prava dobra kakovost, poleg tega bo kupovala Privilegirana izvozna družba za Avstrijo in Češkoslovaško. Danes je notirala naša pšenica na dunajski borzi 17,75—18,25. Če tudi upoštevamo, da morajo izvozniki dati 30% svojih terjatev v šil- lingih Narodni banki po paritetnem tečaju okoli 8 Din, vendar cena še vedno prav lepo konvenira in je pričakovati večjega interesa. Za novo blago zahtevajo danes 117, staro pa stane v Banatu 115, v Bački 120—122,50, dočim notira prekmursko blago 127. Cene moka so ostale neizpremenjene: 205—215. Koruza je izredno čvrsta, ker so se zopet za- čeli večji nakupi za češki račun. Čvrstost je v naj- večji meri povzročilo še dejstvo, da primanjkuje vedno bolj blaga in vse kaže, da bomo v koruzi kaj kmalu razprodani. Cene koruze so pri nas skoraj iste kot cene pšenice. Podobno je tudi na Madjar- skem. Danes zahtevajo za blago Bega Tisa 112 do 115, banatsko 105—106, pariteta Indija pa 107—108. Otrobov je malo na trgu ter so prilično dragi. V Sloveniji se giblje njih cena okoli 140, dočim stanje v Vojvodini drobni 97, debeli pa 110. Se- veda debelih skoraj ni dobiti.

Ljubljana. Pšenica bč. 79—80 kg 172,50—175, bč. 80 kg 175—177,50; koruza popolnoma suha s kval. gar. 147,50—150; moka O g bč. 270—275, ban. 275—280.

Novi Sad. Pšenica: bč. okol. Novi Sad 78 kg stara 112,50—115, nova 110—112,50, bč. okol. Som- bor 76 kg stara 109—111, nova 107,50—110, srčb. 78 kg stara 112,50—115, nova 110—112,50, gšč. 78 kg stara 112,50—115, nova 110—112,50, bč. potiska 77 kg stara 116—118, nova 115—117,50, bč. ladja Tisa 78 kg stara 114—126, nova 119—121, bč. ladja Begej 77 kg stara 120—122, nova 118—120, srem. slav. 78 kg stara 112,50—115, nova —, gbn. 76 kg stara 107—109, nova —, gbn. 77 kg stara 110—112, nova 108—110. — Ječmen: bč. novi 65—66 kg 84—96, bč. 102—104, bč. okol. Sombor 103—105, ban. 100 do 102, srem. par. Indija 102—104, ladja Šid 106 do 108, ladja Tisa in Donava 107—109. — Mo- ka: bč. Og 88g 185—205, srem. slav. 185—195, št. 2 165—185, srem. slav. 165—175, št. 145—165, srem. slav. 145—155, št. 6 125—145, srem. slav. 125—135, št. 7 105—110, srem. slav. 105—110, št. 8 107,50 do 112,50, srem. slav. 107,50—112,50. — Tendencja sla- ba. Promet srednji.

Sombor. Pšenica: bč. okol. Sombor 110 do 112, gšč. 114—116, srem. 113—115, slav. 113—115, 111—113, ban. potiska 119—121,50, bč. potiska 119 do 121,50. — Oves: bč. srem. novi 97,50—100. — Rž in ječmen ne notirata. — Kuruza: bč. žel. praga in srem. 103—105, bč. julij 105—107, kanal 106—108, Donava in Tisa 108—110. — Otrobov: bč. 90—95. Tendencja slaba. Promet: 93% vag.

Živina

Dunajski prasički sejem 3. julija. Prignanih je bilo 9731 pršutarjev in 4001 špehar, skupaj 13.752 glav, od tega iz Avstrije 7659, iz inozemstva pa 6073. Cene so bile naslednje (v šil. za 1 kg žive teže): špeharji 1. 1,18—1,21, stari špeharji 1—1,15, kmetijski 1,16—1,23, križani špeharji 1,18—1,25 in pršutarji 1,05—1,25. Sejem je bil kaj živahen in so skoraj vse cene narasle: tako so 1. in srednji pršu- tarji narasli za 5 grošev, ostali za 5—10, madjarski veleposelstniški špeharji so obdržali čvrste cene pret. tedna, dočim so se ostali špeharji podražili za 2 do 3 groše.

Les

Zaradi nezanesljivosti na lesnem trgu se opaža že sedaj neka bojazen pred nakupovanjem okroglega lesa, ker se ne more najti nobena prava kalkulacija. Te posledice se čutijo posebno pri javnih licitacijah lesa, ki potekajo ali brezuspešno, ker ni dovolj in- teresentov, ali pa so vsled preniknih ponudb brez- plodne.

Trami so se zaradi dobre sezone že spomladi skoraj povsem razprodali, ker so odjemalci raču- nali s povišanjem carine; suho blago se sedaj le zelo težko dobi.

Iščejo se še vedno filerji (tramiči) za izvoz v Levanto in Sicilijo.

V bukovini in trdem lesu sploh trgovina počiva. Prav tak v drvah — kljub sezoni — ni kupcij.

Izvoz oglja zastaja.

Naznanila

Zborovanje Slomškove družbe. Dne 4. julija, to je v sredo, bo zborovanje, združeno z obnim zborom. Ob 9 v. m. maša pri oo. franciških, ob 9,30 zborovanje, združeno o pomenu verske vzgoje. Popoldne ogled na- ve cerkve sv. Cirila in Metoda. V četrtak izlet na Brez- je. K udeležbi vabi odbor.

Liubljana

1 Propagandni izlet »Krke« v nedeljo, 8. julija. Obiščeemo Litijo, Smartno, grad Bogenšperk, Javorje. Pristavo in stiski samostan. Odhod ob 7,3 v vlakom do Litije, povratek z dolenjem ob 22,08. Prijave spre- jema do petka pisarna »Krke«, hotel Miklič, dnevno med 17 in 19.

1 Nočno službo imata lekarni: mr. Trnkoczy d. mestni trg 4, in mr. Ramor, Mikloševa cesta 20.

Solske vesti

Sprejem gojenk v kmetijsko-gospodinjstvo šola v Marjanišču v Ljubljani. S 1. novembrom 1934 se prične trinitideski tečaj kmetijsko-gospodinjstva šole, ki bo trajal 10 mesecev. Sprejete gojenke stanujejo v za- vodni hiši, ki je poseben poslopje poleg Marjanišča na Poljanah v Ljubljani. Teoretični del pouka obsega verouk, vzgojstvo, računstvo, življenoštvo, gospo- dinjstvo, zdravstvo, mlekarstvo, knjigovodstvo in kmetijsko gospodarstvo, vrtnarstvo in sadjarstvo, živino- rejo in živinodravstvo, poljedelstvo in kmetijsko ka- mijo. Gojenke se praktično vežbujejo v kuhanju, ročnem in strojnem šivanju, krojnem risanju, pranju, likanju, v mlekarstvu in sadjarstvu, v vrtnarstvu, itd. Vndije se tudi v ravnanju z bolniki in bolno živino. Učenke, ki se želijo izvežbuje za samostojno vodstvo gospodar- stva ali ki potrebujejo v dosega usposobljenosti se vajo, morejo ostati v šoli dve leti, da spopolnijo in poglobijo svoje teoretsko in praktično znanje. Popolna oskrbina znaša mesečno 500 Din. Del oskrbnice lahko poravnajo starši tudi v živilih. — Manj imovitim go- jenkam bo zavod mesečno po možnosti znižal. Vsaka gojenka naj vzame s seboj v tečaj obleko, perilo, obu- tev potrebno za delovnik in praznik. V šoli morajo za posteljo: dva para rjuh in štiri preproge; za hladino, 4 brisače, 4 serviete, ki so lahko tudi iz domačega platna. Dekleta, ki hočejo vstopiti v gospodinjstvo šolo, morajo: 1. dovršiti 16 let; 2. predložiti zadnje solsko izpričevalo; 3. predložiti zdravniško izpričevalo; 4. navesti, kakšnega stanu so starši in kakšen je njih dosežani poklic; 5. predložiti obvezno pismo aj star- šev ali varuha, da zanje plačajo vse stroške šolanja; 6. učenke, da se bo ravnala po hišnem redu, 8. čim- podatki in potrebni priloge in opremljene, lastno ročno pisanje, neoklepane pranje za sprejem naj se vpolnjejo na vodstvo gospodinjstva šole Marjanišča v Ljubljani vsaj do 20. avgusta 1934.

Radio

Programi Radio Ljubljana:

Sreda, 4. julija: 12.15 Operni zbori v reproduc- gloski 12,45 Poročila 13,00 Cas, orkester Paula Godwyna igra (posluš.) 18,00 Radio kvintet 18,30 O verstvih (Ter- seglavi 19,00 Radio orkester 19,30 Literarna ura (rev. jalni pregled, Anton Podbevšek) 20,00 Klavirski kon- cert ge. Ruky s spremljevanjem Radio orkestra 21,30 Radio orkester 22,00 Cas, poročila 22,15 Vokalni jazz- ansambl (posluš.)

Drugi programi:

SREDA, 4. julija: Beograd: 19,10 Zab. gl. 19,30 Nar

Tajna polkovnika Norrisa

Katera sila varuje drugega Slaviskega?

V krogih francoske vefinance se je na koncu leta 1932 pojavil Francis N. Norris, človek, o katerem v zadnjem času govori vsa finančna Evropa in ga obdaja z bleiskom nenavadne tajnstvenosti. Znan je bil posebno med pariškimi bančniki, ki imajo zveze z Anglijo. O Norrisu je bilo znano, da se je vrnil iz svetovne vojne kot »colonel« (polkovnik), da je bil častnik častne legije. Na tihem so si šušljali, da je bil Norris dolgo član sloveče britske tajne službe, s katero je ostal še nadalje v prav dobrih stikih. Niti Norris niti angleška tajna služba nista zanikala teh skrivnostnih vesti. Norris je bil nekaka čarobna prikazen, najbolj šega anglosaškega porekla, odličnega obnašanja, izvršni sportnik, v prvi vrsti modra glava. Ob priložnosti je tudi izrazil željo, da bi čim manj o njem pisali.

Kako mu je potekalo življenje? Pred vojno je študiral na Angleškem in se končno nastanil v Londonu kot odvetnik, ki je imel mnogo posla v mednarodnem svetu. Med vojno so ga dodelili k tajni službi, v kateri se je posebno izkazal. Na svetovno konferenco je prišel kot pravni svetnik angleške delegacije. Pozneje je bil dodeljen medzavezniški vojni komisiji v Nemčiji, kjer je ostal do leta 1927. V Nemčiji se je seznanil z najvažnejšimi vprašanji nemškega naroda, stopil je v stik z nemškimi finančniki in politiki.

Leta 1928. se je nastanil v Parizu. Ostal je posebno v dobrih zvezah z Anglijo in nemškimi prijatelji. Zanimal se je za finančne posle. Za časa rezvrednotenja angleškega funta je nastopil zanj zaželjeni trenutek. V istem času so po vseh evropskih državah uveljavljali devizne prepovedi. Norris je v tem labirintu vedno vedel svetovati pot. V Londonu ima mnogo prijateljev, predvsem med upravniki angleške banke. Ker je poznal dobro razmere v Nemčiji, se mu je zopet nudila krasna priložnost za zaslužek, ko je Nemčija uvedla devizno nadzorstvo. Zapadne vefebanke se niso mogle orientirati v tem kaosu, zato pa je bil Norris kakor nalašč za to.

Tudi Vatikan mu je poveril važen posel. Cerkev je imela v Nemčiji več milijonov zmrznjenih mark. Šlo je za Petrovo belič in za razne druge vrednostne papirje. Sveta stolica je nujno rabila denar in nikdo drug ni znal tako spretno izvršiti transferte kakor Norris. Ta uspeh je izzval veliko pozornost v bančnih krogih. Nekaj mesecev po razglasitvi tretjega cesarstva je prišel Norris na glas edinega specialista za prenašanje nemškega denarja v inozemstvo.

Njegovi tovariši so kmalu opazili nekaj posebnega pri kupcih, ki jih je sklepal. Če je znašal tečaj na notranjem trgu 90 odstotkov, je Norris ponudil 95. Ko se je tečaj sukal okoli 80, si lahko z Norrisom zaključil kupčijo na 85. Ko je register marka padla na 50, je Norris ponudil 60, in to še v prostih inozemskih papirjih. Vsi bankirji od Zuricha do Amsterdama so vedeli, da na ta način ni mogoče delati. Norrisovi tovariši so se trudili na vse mogoče načine, da bi rešili to uganko. Nekateri so pričeli kazati na Norrisove zveze z brit-

ske tajno službo, drugi so iskali še bolj fantastične vires Norrisovega denarja. Tretji so zopet trdili, da ima zveze s tretjim cesarstvom in z njegovimi politiki. Vse to so bile samo govorice. Dejstvo je, da je Norris v tem času transferiral milijone frankov. Skupno je spravil iz Nemčije za 750 milijonov frankov.

Vprašanje je samo, ali je vse posle vestno opravil in da-li je denar bankam in klijentom res tudi izplačeval. Amsterdamska banka, tvrdke Lissers in Rosenkranz, Singer in Friedländer v Londonu in drugih 10 zavarovalnic niso mogli pozitivno odgovoriti na to vprašanje. Colonel Norris je pošteno nabrisal večino teh bank. Samo Credit Lyonnais se ni hotel spustiti v poslovanje z Norrisom, ker se je preveč spominjal drugega gospoda Kreugerja. G. Norris ali »Lawrance evropskih financ« živi zdaj v družbi raznih drugih Kreugerjev, kakor so Wasserzug, Kleinberg in Danzinger. Njegov tovariš je Wrescynski. Ze več tednov dolžijo v Parizu g. Norrisa raznih ženjalnih poneverb in zahtevajo, naj pride pred sodišče. Tožili so ga že zaradi nekega posla, ki je pripravil njegovega klijenta ob tri milijone mark. Toda s tožbo kar ne morejo naprej. Vse kaže, da varuje Norrisa neka sila, za katero nihče ne ve. Preiskovalni sodnik, ki ga je poklical na zaslišanje, je moral preklecati poziv.

Colonel Norris je razklal finančni Pariz v dve skupini: prva ga obožuje kot izvršnega finančnega izvedenca, druga ga obrekuje kot prefriganega sleparja. Zadeva se bo morala razčistiti v najkrajšem času. Vse kaže, da je Norrisov primer ena najzanimivejših poveljnih finančnih dogodovščin. Prav v financi je 2 krat 2 = 4; toda pri Norrisu je bilo dozda dva krat dve pet. Kdo je neki za njim?

Ameriški vefebankir Joseph W. Harriman, ustanovitelj harimanove narodne banke, je končal v luknji radi potvorbe poslovnih knjig. Prisodili so mu štiri in pol leta ječe

Misijonarja je hotel speljati

V mestu Cangsa v srednjekitajski provinci Hunan je pred kratkim prejel misijonar brezimno pismo, v katerem mu je bilo sporočeno, da se bližajo mestu roparske tolpe. »Če se hočeš rešiti pred neizogibnim pomorom, tedaj stori to: V samotni ulici N. boš našel v zidu neko vdolbino, ki je označena s križem. Tam položi 1000 dolarjev in pri vpadu se ti ne bo zgodilo nič hudega!«

Misijonar je seveda takoj obvestil o tem policijo, ki mu je svetovala, naj položi na označenem mestu zavitek papirja. To je tudi storil.

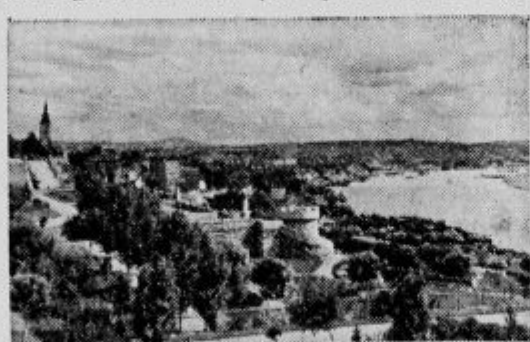
Ko je prišel skrivnostni odpošiljalec pisma na označen kraj, je bil presenečen, ko je videl v bližini razčepanega berača in prodajavca raznih drobnarij. Oba sta hitro prikočila in ga zgrabila za vrat: kot policijska nameščena sta ga odgnala v ječo.

Ta žalostni junak je bil družinski oče brez dela in niti najmanj komunist, kakor je zatrjeval pred sodiščem. Misil si je, da bo misijonarja s pisnom prestrašil in prejel lepo vsoto, s katero bi lahko daljšo dobo preživil sebe in družino.

Srbije, je vezal pontonski most Zemun z Belgradom, ki so ga pa Avstrijci pri svojem umiku uničili, a je bil spet zgrajen takoj po prevratu.

Tiho je plavala ladja in vedno hitreje ter nas odmikala od veličastnega, rekli bi, slavoloka moderne tehnike, belgrajsko-zemunskega mostu.

Pred nami, na desnici, pa se je dvigal Belgrad. Pravijo, da zavzema Belgrad med evropskimi glavnimi mesti po lepoti naravne lege

Stare utrdbe na Kalimegdanu

četrtlo mesto. Samo Carigrad, Stockholm in Lisabona so pred njim...

S treh različnih strani teče voda k Belgradu in okrog Belgrada. Parnik je plul mimo Kalimegdana, ki bi se nekako po slovensko imenoval: mestni mejdan ali polje.

Tu so se Turki nekoč najraje sprehajali, uživajo v lepem razgledu, razmišljajoč in sanjajoč o moči in veličini svoje vladavine... Imenovali so ga »Fičir Bajur«, to je: »Breg za premišljevanje«.

»Tea,« je rekel njen spremljevalec in njegove oči so bile na Kalimegdanu. Morda je gle-

V Ankari postavijo velikanski spomenik novi Turčiji. Turška vlada je naročila pri dunajskem kiparju Antonu Hanaku dve res kolosalni figuri; saj sta visoki po šest metrov

Samo banane je

V mestu East Orange v državi New Yersen v Ameriki živi 3 letni Rihard Zeleni. Fantek je češkoslovaške krvi. Takoj po rojstvu mu je umrla mati in ga pustila samega. Tudi očeta ni imel in bil je silno slaboten. Izročili so ga v bolnišnico. Mleka ni prenašal; radi tega so ga pričeli zdraviti s prahom posušenih banan. Otrok je ostal pri življenju in posej je jedel samo banane in pil vodo. Na dan sne 21 banan. Zračnili so, da je pojedel 14.140 banan. Razvija se povsem normalno. Tudi teža ima primerno. Vesel je in zadovoljen. Kakor rečeno, uživa samo vodo in banane.

Prijateljci sta se sestali

Anica je vzdihnila vsa srečna: »Tone pravi, da sem njegov sen!«
Marica se nasmehne: »Res? Tone mi je dejal, da ima strašne sanje.«

»Da zaključimo stavo, gospod urednik, bi rad vedel, koliko časa človek lahko živi brez hrane?«
»Vprašajte tamle gospoda z dolgimi lasmi.«

Belgijskemu kraljevskemu paru se je rodil drugi sin Albert. Na desni njegova sestra 6 letna Josipina Charlotte

Državni uradniki dolžni tri milijarde Kč

Češkoslovaška javnost se v zadnjem času posebno zanima za vprašanje gnotnega položaja češkoslovaških državnih uradnikov. Na Češkoslovaškem je 330.000 državnih in drugih javnih nameščenec. Polovici teh uradnikov so plače zaplenjene in gredo na račun napravljenih dolgov. Do tega ukrepa pride edino v skrajnih primerih, zato je treba računati, da je 80 odstotkov državnih nameščenecv zadolženih. Skupni dolgovi državnih uradnikov znašajo okoli tri milijarde Kč. Navadno so uradniki dolžni 10—15000 Kč, toda nekateri so dolžni tudi 50.000 Kč. Mnogim ne zadostuje za kritje dolgov niti plača vsega leta. Drugim celo niti plača vsega življenja.

V šoli

»Pogačnik, koliko vojn so vodili Španci v 17. stoletju?«
»Sedem, gospod učitelj!«
»Prav, naštej mi jih!«
»Ena, dve, tri, štiri, pet, šest, sedem.«

Če si radoveden

V Ameriki so sestavili fotografski aparat, ki tehtja 14 ton in ki snima slike v velikosti 1,25 krat 1,25 metra.

Kdo nam bo dal kruha?

V Oseku na Češkoslovaškem postavijo po naročilu češkoslovaške vlade tale spomenik nesrečnim rudarjem, ki so pustili življenje v Nelsonovem rovu. Spomenik je delo češkoslovaškega kiparja Pokornega. Še te dni je Nelson zahteval novo žrtev. Sedem rudarjev je šlo v rov. Takoj ob vходу so opazili, da se razvijajo nevarni plini. Šest se jih je rešilo, sedmega pa so plini zadušili

Tudi Venero bo oblekel

V Chicagu razstavijo umetniki vsako leto svoja najboljša dela. Tudi letos so jih razstavili ob najživahnejši ulici v mestu. Policijski načelnik je opazil, da je med razstavljenimi slikami tudi mnogo nepotrebne nagote. Zaukazal je policiji, naj takšne slike odstrani. Predsednik organizacije umetnikov je v listih objavil odprto pismo, v katerem je napadel policijskega načelnika. Nato mu je policijski načelnik odgovoril s svojim odprtim pismom v listih. Policijski načelnik je med drugim tudi zapisal: »Tudi če bi prišla Venera v naše mesto, bi jo jaz prisilil, da si obleče hlače in spalno bleko.« Amerika je dala prav policijskemu načelniku.

V spomin na jubilejne pasijonske igre v Oberammergau je kipar Karl Götz izdelal tole plaketo

Po valovih Donave široke ...

(Beležke iz popotnega dnevnika.)

Vsi smo se zagledali v mogočen most, ki se je vzpenjal kakor vsemu kljubujoči orjak z belgrajškega brega preko Save na zemunski breg, z vzhodne Evrope v srednjo Evropo, hladen in samozavesten.

Po kratki tišini je Tein spremljevalec nadaljeval:

»Zgodovinski pregled prometa med Zemunom in Belgradom nam kaže, da je bil promet po kopnem vse doslej zelo pomanjkljiv. Preko Zemuna in Belgrada je vodila že v rimski dobi važna cesta, ki je vezala Rim z Bizancem — vzhod z zapadom, a v vseh dobah so se mostovi med Zemunom in Belgradom gradili le redko kdaj, zakaj služili so vedno samo začasnim strateškim ciljem brez ozira na njihovo gospodarsko funkcijo. Vse do konca svetovne vojne 1918 je tekla tu državna meja in je bila to glavna ovira zgraditve stalnega mostu. Leta 1918. se prvič imenuje ime »Zemun« — Sermo. Zapiski iz te dobe opisujejo živahno trgovino Zemunu, ki razvija živahen promet po Donavi. Potreba mostu preko Save pri Zemunu se v preteklosti gotovo ni nikdar občutila v toliki meri, kakor leta 1684., ko je avstrijska vojska po svoji zmagi nad Turki pri Mohaču krenila proti Sremu, da bi prešla preko Save. Prebivalstvo teh krajev je iz strahu pred turško in avstrijsko vojsko bežalo po vseh cestah proti Savi in ker velikanske množice niso mogle na to drugo stran, so jih vojaški oddelki dohiteli, izropali in pobijali. V teh letih so zgradili Avstrijci prvi lesen most preko Save. Med svetovno vojno, v dobi avstrijske okupacije

dal in v mislih videl, kako je šel z njo. Teo, držeč jo za roko, po tistih ozkih stezah parka, mimo gred, polnih cvetja, mimo son, vseh v zelenju in ves srečen zrl v njene oči.

In oba, gledaje na Savo, kako se izliva pod njima v Donavo, na Zemun, na Srem, in na njegovo Fruško goro, na lepe Valjevske planine, sta sanjala o sreči, o ljubezni, o lepoti...

Mogočna trdnjava je bila Kalimegdan, menda ena največjih v Evropi. Ponosno se dviga nad Donavo s svojimi starimi stolpi, oboki in nasipi... sedaj, kajpada, ker je mir, modernizirano sprehajališče. Visoko in ponosno stoji tam veliki spomenik, Meštrovitvev »Zmagovalec« in kipi kvišku, kakor glaseča v vsemirje sila, govoreča brez besed o sili, ki je in bo, o sili mišic in jeklene postave, ki je kakor Bog, brez občutka, da bi se morala v svoji nagoti zakriti...

Tea se je ozrla na Kalimegdan in tudi njegove oči so se ustavile na kipu.

»Poglejte, kakšen junak... Sedaj šele vidim...«

V glasu sem čutil, da govori kar tako, sama ne vedoč, da se ji v duši poraja ponos in kopnenje biti objekta od takega junaka.

On pa, njen spremljevalec, je prijel njeno roko in rekel:

»Preko vseh teh nasipov in jarkov, Tea, so si razbijali glave nepregledni sovražniki — a vedno zastoj. Vsak dostop od te strani je nemogoč. Tudi Nemci v svetovni vojni so si tu polomili vratove in so vzeli Belgrad šele s savske strani, preko Ade Ciganlije. In ta Meštrovitvev »Zmagovalec«, Tea, je bodočnost...«

★

Godba je zaigrala koračnico, gibčno, veselo, da so noge nehotе poudarjale takt.

Parnik je bičal vodo, valovil jo in iz bistril valov Save vsplul v tihe, široke valove Donave.

Belgrad je ležal na hribih daleč naokrog in hiše in palače so se videle kakor veliko, drug na drugega in eden poleg drugega zloženo skalovje Krasa, obsevajoče v različnih zamolklih barvah.

»Lepa slika,« je rekla Tea in njena glava se je počasi sukala na mičnem belem vratu, okrog katerega se je vila tenka zlata verižica, kakor bi kazala, kam vse naj gleda on, ki je poleg nje in ki ji je prinesel vrtnico.

»Da,« je rekel. »Slikovita o gnezda ljudska, toda z Donave gledana. Kakor na travniku krtine, samo lepše in močnejše izrite. Glejte strehe ponositih palač, glejte kupolo na novi, še nedozidani Narodni skupščini, kako blešči v blešku jutranjega solnca!«

»Kakor krtine,« je ponovila Tea in v njenem glasu je bilo nekakšno čudenje in nekakšno nerazumevanje. »Kaj so tudi tam ogrci?«

In kakor da je začutila, da je izrekla besedo, ki v poziciji jutra in zvokih godbe zveni vsakdanje, prozaično, je stresla z glavo, nekoliko zardela in rekla:

»Ah, neumnost.«

Ali je veljala ta beseda »krtinam« ali »ogrcem«, ne vem. Oči Tee tega niso povedale. Njen spremljevalec pa je rekel:

»Neumnost?... Ne, Tea!... Resnica je. Krtine so in ogrci so. In še kakšni! Ki grizejo svoje lastno meso, stremčje zrasti vse više in gospodovati nad svojim lastnim mesom. Bogastvo gledate od tod, a idite med te krtine — saj živite v teh krtinah. Tea — kaj niste videli, kako veliki ogrci goltajo manjše in se rede na njih suhih telesih?«

Tea ga je pogledala in rekla: »Pripovedujte miraje nekaj o Belgradu, ne o teh vsakdanjih krivicah. O davnih dneh Belgrada. Tako, na ladji, sredi Donave, gledajoča slikovitost mesta, bo krasno zazabiti se v nekdane dni.«

(Nadaljevanje)

MALI OGLASI

V malih oglaših velja vsaka beseda Din 1.—; ženitovanjski oglaš Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglaš Din 10.—. Mali oglaš se plačuje tako pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonjska 3 mm visoka petlinna vrstica po Din 250. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službeiščejo

Knjižgovodja
korespondent išče primernega zaposlenja. Cenjene ponudbe na upr. »Slov.« pod »G. J.« 63.

Služkinja
zdrava, močna, išče mesto k boljši družini v pomoč gospodinjici. Nastop s 15. julijem. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 7450. (a)

Vajenci

Vajenca
za zlatarsko obrt sprejem. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 7454. (v)

Učenko

za trgovino s specerijskim blagom in s tobakom zalogo išče gospa Strel Alojzija v Mokronogu. Prosilka mora biti hčerka dobrih, krščanskih staršev, zdrava in voljna za vsako drugo domače delo. — Prednost imajo hčerke železničarjev. (v)

Službodobe

Gospodična
s popolnim znanjem nemščine, deloma glasovirja, se sprejme takoj ali pozneje. Z znanjem francosčine ima prednost. Ponudbe s popisom, po možnosti s sliko na upravo »Slov.« Maribor št. 7201.

Pletilje
sprejme, ter učenko — sprejem za stalno. K. Soss, Mestni trg 18. (b)

Pomožno natakario
išče se takojšen nastop. Poizve se v gostilni Cinkole, Kopitarjeva 4. (b)

Pouk

Za popravne izpise
v francoščini in nemščini pripravljam srednješolce (ke). A. Potočnik, učiteljica jezikov, Wolfova ul. št. 10, 2. stopnišče, II. nadstropje. (u)

DOBER TEK JE ZNAK ZDRAVJA.

Čim pa opazite pri otrocih ali odraslih, da jim jed ne prija, da niso dobre volje, je to znak nerazpoloženja. Ne boste storili napak, ako jim daste takoj v malo vode ali mleka prašek »Magna«. »Magna« čisti prijetno, brez bolečin. »Magna« osvežuje. Za iztrebljenje otrok majhno, odrasli veliko žlico.
»Magna« prašek se dobi v vseh lekarnah. Zavoček 4 Din.
(Reg. S. br. 4788/32)

Simončič Maki:

Galicija

Z vsakim korakom pustimo koga za seboj na cesti. Zavleče se malo v stran in obliči tam kakor mrtev. Nekateri so izžepali svojo moč prav do konca, tako da jim je ni preostalo niti pravdo, da bi se mogli preobrniti na hrbet. Glavo zarito v prah se oddihavajo, vsi srečni, da se lahko odpočijejo vsaj za kratek hip.
Včasih zagledamo kje ob potu kakšno zapuščeno in požgano vas, tu in tam celo kakšen vodnjak. Večina vodnjakov pa je zasuta, ali pa visi kraj njih na drogu deska s svarilnim napisom: »Nicht trinken! Wasser vergiftet!«

Pravkar korakamo mimo nekega močvirja. Vse je posejano z mrhovino, tu in tam kakšen mrtvec, napet in svetel, kakor napihnjen mehur. Trupla ležeča v tej mlakuži, izpostavljeni žgoči solnični pripeki, so že vsa razpokana. Voda okoli njih je zelenkasto rjava in mastna, preprežena s tankimi, tankimi žilicami.

Nekateri so se kljub prepovedi spazili k močvirju in sedaj goltajo, ležeči na trebuhu, v sebo to okuženo tekočino z največjo naslodo.

»Vidiš, mi pravi Kovač, pri takšnih stvarih naj bi bili naši višji strogli! Noben človek, ki ima količjak soli v glavi, bi jim ne zameril. Pa očitno je pri takšnem slučaju rajše zamežiti na obe oči, sarno da ne vidiš. Njim je glavno, da nas čim manj zasledijo; za boleznijo, ki potem izbruhne, se ne menijo.«

Potrdim mu. Častniki sicer vpijejo in odganjajo ljudi, a vse nekako neresno, brez volje. Mogoče tudi, da že njih same opaja pogled na vodo. Čeprav so oni mnogo na boljšem kot mi, ki smo pri tej neznosni vročini še otovorjeni kot težaki.

Dvosobno stanovanje

krasno, parket, kabinet, balkon, lep razgled, vse pritlikline, jako poceni oddam. Prednost imajo majhne mirne družine z odraslimi otroki. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 7453. (e)

Stanovanje

sobe in kuhinje, z elektriko, v I. nadstropju — se odda v Cerkveni ulici št. 21. (e)

Podstrešno sobo

prazno, takoj oddam za 150 Din mesečno. Ciglič, Mestni trg 11. (s)

Posestva

Mala hišica

z vrtom, na deželi, se kupi. Kupnina v gotovini pri sklepu pogodbe. Vprašati v trgovini Kodrič Ivan — Fram. (p)

Lepo vilo

v Ljubljani, z velikim vrtom in garažami, v bližini tehnike, prodam. — Naslov v upr. »Slov.« pod št. 7448. (p)

Majhna vila

v okolici Ljubljane — napredaj za ceno 59.000 D. Informacije daje Gorup, frizer, Tyrševa c. 38, Ljubljana. (p)

Kupimo

Srebrne krone
staro zlato in srebro kupuje RAFINERIJA DRAGIH KOVIN — Ljubljana, Ilirska ulica 36, vhod s Vidovdanske ceste pri gostilni Možina. (p)

2 elektromotorja

2 in pol KW, 280 V, vrtilni tok 1000 do 1200 obratov, katere sta lahko že rabljena, a le v popolnoma dobrem stanju — potrebujemo. Ponudbe pod »Elektromotorja« št. 7466 upr. »Slovenca«. (k)

Pohištvo

Spalnica

moderne, iz orehove korine, pleskane in kuhinjske opreme ter drugo pohištvo dobite najceneje pri Andovici, Komenskega ulica 34. (s)

Obrt

Fotomayer

Maribor, Gosposka ul. 2. Dragi časi: ceneno slikanje! Za legitimacije in brozlikanje — takoj! — 6 autofot 15 Din.

Le počasi še rinemo dalje. Skoraj nihče več ne dviga nog, samo vlečemo jih še za sabo. Prah se nam vgnezdil v oči, ušesi, nosu, uših in povsod, tako da smo že sami podobni brezoblični kepi prahu, ki se valj po cesti.

»Prav gotovo ima današnji dan osem in štiri deset ur, ali pa se je solnce kam zataknilo, da ne more naprej, se skuša šaliti Zgur, a tudi njegov glas je hrupav in trd. Venomer odresa svojo otročjo glavo, s katere mu curkoma lije znoj.

Samo Strgulc molči. Njegova prekljasta postava se zbije enakomerno naprej in nazaj kakor nihalo stenske ure. V kratkih presledkih si briše z rokama pol z obraza, ki je že ves marogast, kakor obraz objokanega otroka.

Daleč pred nami nekje slišimo kričanje, ki se ponavlja od polka do polka, od stotnije do stotnije.

»Zastop na levo! Pol ure počitka!« zakriči tudi pred nami neznani glas.

In, kakor da nam je v tem trenutku izplahnel zadnji ostanek moči iz telesa, cepamo na prašno, ožgano travo in oblečimo.

Drugi so že pred dobro uro odkorakali dalje, a mi smo še tu.

Ukazano nam je zbrati vse zaostale in jih privesti k njihovim oddelkom. — Deset mož nas je, sicer razen treh vsi od naše stotnije. Od našega voda dva Strgulc in jaz. Kot vodnik nam je pridodeljen enoletni prostovoljec, ki se pa ne spozna kdo ve kaj na karto, katero ima s seboj. Slišim ga namreč, kako izprašuje desetnika Mežnarica za njegovo mnenje glede poti, po kateri moramo iti.

»Brez skrbi!« pravi Mežnaric. »Dokler je dan, lahko vidimo po sledovih, kje so se vlekli. Ni jih mogoče izgubiti. Če pa jih ne dohitimo do noči, je najbolj pametno, da počakamo spet jutro, kajti

ALEKSANDROVO OTOK KRK

NAJLEPŠE KOPALIŠČE GORNJEGA JADRANA

HOTEL VILA LUCIJA

TIK OB MORJU

Penzion Din 55-65 — Provzorna postrežba — Zahtevajte prospekte — Ugodne pavšalne cene

Nova uprava Boris M. Plesničar (prej v Park-hotelu na Bledu)

Prodamo

Nudimo Vam
za majhen denar dobra oblačila. — A. Presker, Sv. Petra cesta 14. (l)

PREMOG

drva
Telefon 3934
SLOVŠA
Kolezijska 19

Malinovec

pristen, naraven, s čistim sladkorjem vkuhan — se dobi na malo in veliko v lekarni dr. G. PICCOLI, Ljubljana, Dunajska c. 6.

Mlade piščance

pitane, 70 do 90 kg, komad 8.75 Din, zabeje po 25 komadov franco vsaka železniška postaja razpošilja — G. Drechsler, Tuzla. (l)

Kovčke za potovanje

vseh vrst, vseh velikosti, kakor tudi denarnice, listnice, nahrbtnike nudi po najnižjih cenah Ivan Kravos, Maribor, Aleksandrova cesta 13. (l)

Ia hruške

sveže, debele, kg 3.50 Din, slive, mlad fižol kg 3 Din, paradiznike, papriko, jabolka, razpošilja košare po 35 kg franco vsaka železn. postaja, G. Drechsler, Tuzla. (l)

Javna dražba

najdenih predmetov se bo vršila 6. t. m. ob 9 na ljubljanskem glavnem kolodvoru. (l)

Čitajte in širite

»Slovenca«!

NAJBOLJŠI SIVALNI STROJI

»ADLER« IN »GRITZNER«

pokromana kolesa
»GRITZNER«
pletilni stroji
»DIAMANT«
po izredno niskih cenah
samo pri
tvrdki
**JOSIP
DETELINC
LJUBLJANA**
blizu Prešernovega
spomenika, za vodo
Telefon št. 2913.

OPEL-BLITZ

deli-automobili ter Studebaker, Perle automobili in tovarne šasije 2—4 tone. Opel motocikli 500 ccm ugodno kupljeni. Zahtevajte ponudbe od **KARDOŠAUTO**, Zagreb, Illica 73

ZAHVALA. Vsem, ki ste spremlili našega ljubljeneja

JANKOTA COLNARJA
odpremnika pivovarne »Union« in šef pilota

do njegovega zadnjega počivališča, najlepša hvala. Zahvaljujemo se gg. komandantu mesta, odposlancem ljubljanskega in zagrebskega aerokluba, zastopstvu gg. župana, bana in knezoškofa. Hvala za spremstvo in cvetje pivovarni »Union« ter uradnemu in delavstvu, Narodni čitalnici za žalostinke in vojaški četi za častno spremstvo, gg. predsedniku Hribarju in sekretarju aeroputa Demetroviču za poslovljene besede ob grobu. Bodi zahvaljeni tudi Vi, ki ste krožili nad njim in pokazali, da Vam je slovo težko od tovariša. Vsem, ki ste nama na kakršenkoli način pokazali, da Vas je tudi zadel ta usoda in nama lajšali gorje — iskrena hvala!

V Ljubljani, dne 3. julija 1934.

Milka Colnarjeva in sinko,

Sinoci ob trideset na devet nam je umrla naša ljuba mama

Katarina Sušnik roj. Vavpetič

v 75. letu starosti, večkrat lepo pripravljena na smrt. Sorodnike in prijatelje prosimo, da drago pokojnico priporočijo Bogu v molitvah in počaste njen spomin z udeležbo pri pogrebu, ki bo v sredo 4. julija ob petih popoldne iz Novega predmestja na mestno pokopališče.

Skofja Loka, dne 3. julija 1934.

Avgust, soprog. Katinka, Ivanka, Marinka, učiteljica, Avgust, inženjer, hčere in sin. Ivan Sušnik, kanonik, svak. Primož Simonič, inž. agr., Francé Planina, gimn. prof., Marica roj. Okorn, zeta in snaha. Magda, Peterček, Marjanka, Metka, Janez, zeta, Tomažek, vnuki in vnukinje.

ODKRITA JE SKRIVNOST PUŠČAVE

Ta žena ve, s čim se prikupi možu

Opazujte, kako prehajajo oči Vašega so-puga z Vašega lica na Vaše roke. Ali so Vaše roke grde, rdeče, robate in raskave? Ali so bele, nežne in baržunaste? Vaše roke bi lahko imele ravno tako dražestne polt kakor Vaše lice.
Po zaslugi svoje smelane in prepariranega olivnega olja, kombiniranega z dodatki, ki napenajo, belijo in krepijo kožo, je sedaj dokazano, da lahko nova krema Tokalon bele barve (ne mastna) napravi čudež na licu in rokah — že v treh dneh. Raskava površina razpokane kože se hitro razkroji in izgine, odkrivajoč pri tem naravno svežost nove kože, ki je bila doslej skrita. Poizkusite še danes to novo kremo Tokalon bele barve. Ona rožuje razširjene žilnice, odpravlja zajedalce, solne pege in gube, povzročene od skrbi in ntrujenosti. Najtemnejša koža postane svetla.

BREZPLAČNI VZOREC: Vsak čitatelj tega lista more dobiti zelo okusno kaseto s kremo Tokalon (rožne ali bele barve) ter puder Tokalon različnih nijans. Pošljite Din 5.— v poštini zaupnik za poštino, omet in druge stroške na naslov: Hinko Mayer i drug, Odio 10—P, Zagreb, Praška ul. 6.

Plise za volane v različnih gubah

Specielni entel oblek, volan, šalov itd.
Ažuriranje — predtiskanje.
Vezenje monogramov, zavos, perila.
Naveden fin entel vložkov in cipk. — Hitro, fino in poceni!
Matek & Milkeš, Ljubljana (poleg hotela Strakelj)

Upravnika-knjigovodjo

išče Zadruga državnih službenika v Senjskem Rudniku, kateri bi bil knjigovodja in obnem tudi upravnik Zadruga za njene prodajalnice v Senjskem Rudniku in Ravni Reki. Plača 2000 Din mesečno, stanovanje, razveljavila in kurjara. Tudi ni izključena letna nagrada za dober uspeh.
Ponudbe s priloženimi referencami, je treba poslati do 25. julija. Nastop službe 15. avgusta.
Potrebna je kavejca 10.000 (desettisoč) Din za one, ki niso državni upokojeni.
Upravni odbor.

KUBANY-JEV MATE ČAJ

Iram ter krepi živce in mišice. Pospešuje prebavo, dela apetit, regulira delovanje srca in ledvice. Kdor ga redno pije, se mu ni bati ne gibe ne ravne. Dobi ali pri zaslopstvu: Lekarna Mr. Milivoj Leussek, Ljubljana, Rešljiva c. 1, ako pošljete v naprej Din 15.—. Sportniki, turisti, lovci, nogometaši: pijte ga redno!

ko pride nazaj. »Ampak vse je tako natlačeno, da ni nikjer praznega kotička. Zraven hiše je sicer še nekakšen hlev; prenočiti v njem pa ne bo mogoče, kajti blata je na tleh nekaj pedi visoko. Vseeno pa je zgoraj boljše kot tu. Prvič že zato, ker smo na vrhu in torej bolj varni, drugič je takoj za hišo potok z dobro pitno vodo in tretjič je v hiši veža in v tej veži ognjišče, na katerem že gori. Skuhamo si lahko črne kave, ki se bo gotovo vsem prilegla. Daleč pa tudi ni.«

Res smo kmalu na vrhu.

Hiša je dolga in nizka. Od časa do časa slišimo nerazločno šumenje, kakor da govori več ljudi hkratu. V tem odločimo prtljago in postavimo puške v piramide, da jih imamo za vsak slučaj pri rokah.

Strazje so že razpostavljene. Nekateri bolj utrujeni so legli takoj k počitku. Strgulc je odvezal svoj kotiček s telečjaka. Odzibljiva se v kuhinjo, kjer si hočeva skuhati kave.

Vse črne jih je že okoli ognjišča, na katerem se smeri nekaj mokrega vejčja.

»Kar vse štiri zavijke butnem v rodo, bo vsaj kaj zaleglo!« vzkičine nekdo v tropčku, ko vstopiva.

Tudi Strgulc je dobil na ognjišču malo prostora. Porinil je tja svojo posodo, potem pa odkresal v drugi konec hiše, da pogleda, pri kakšnih ljudeh je — tako se je izrazil.

V kuhinji je ropotanje, kakor da kuhamo bogzna kakšne posebnosti, in prirevamo se iz kota v kot kakor na knelški svatbi.

»Zlomek vendar, že toliko časa gori, voda pa noče zavreti,« se krega nekdo.

Po kuhinji se vlačijo gosti dim, ki nam jemlje sapo, da hrkamo in bljujemo, kakor bi hoteli izpljuvati pljuča. Drug za drugim hodimo pred vrata, da se nadhamo svežega zraka.

Za počitnice

Svoj dopust boste najbolje izkoristili z zdravimi nogami. Obiščite naš oddelek za negovanje nog, kjer Vam bomo brez bolečin odstranili kurja očesa in strokovnjaško masirali noge. — — — Naša izbira nogavic bo zadovoljila Vaš okus. Moške nogavice, flor za Din 7.— in Din 10.— Ženske nogavice, svilene, za Din 19.—, 29.—.

27-34 Din. 35.-
35-38 Din. 39.-
39-46 Din. 49.-

39.-

39.-

49.-

49.-

59.-

69.-

69.-

69.-

69.-

79.-

79.-

59.-

39.-

89.-

25.-

39.-

25.-

Otrokom za poletje

napravite največje veselje, če jim kupite naše udobne in trpežne 'SPORTKE'. Kratke nogavice, bele ali barvaste, za otroke Din 5.— in 7.—, za ženske Din 10.—

Kadar greste v kopališče in na počitnice, potrebujete udobno obutev. Brez zračnih in lahkih čevljev nimate poleti pravega zadovoljstva. Pri nas dobite poletne čevlje, ki bodo zadovoljili Vaš okus in Vaš žep.

Bata